Nodermann

Medföljer häft. 3 av Kristendomen och Vår Tid.

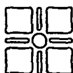
ETT NYTT UPPSLAG

I

PSALMBOKS- OCH KORALFRÅGAN

AV

D:r PREBEN NODERMANN och D:r FREDRIK WULFF
DOMKYRKO-KAPELLMÄSTARE PROFESSOR EMERITUS

LUND 1916
SYDSVENSKA BOK- OCH MUSIKFÖRLAGET

Bokhandelspris 1 kr.

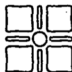
ETT NYTT UPPSLAG

I

PSALMBOKS- OCH KORALFRÅGAN

AV

PREBEN NODERMANN OCH FREDRIK WULFF

LUND 1916
SYDSVENSKA BOK- OCH MUSIKFÖRLAGET

Äldre arbeten av Förff. som finnas citerade i denna avhandling:

Hvad tänker *Församlingen* om Psalmboksfrågan? av Fr. W., Lund, 1893.

Nodermann och *Wulff*, Ny Svensk Koralbok, på Hæffnersk grund. Lund, Sydsv. Bok- och Musikförlaget, 1911.

Preben Nodermann, Studier i Svensk Hymnologi i anslutning till den av Nodermann och Wulff utgifna Koralboken af 1911. Lund, Sydsv. Bok- och Musikförl., 191+44 sid. (Meterklasstabell, utgående från Rendahls numrering af klasserna, sid. 125—136).

Preben Nodermann, 1911 års Psalmboksföslag; en granskning ur meterklass-synpunkt. Särt. ur Kristendomen och Vår tid, 1912.

Fr. Wulff, Det senast (1914) reviderade Psalmboksförslaget. Kritiska betraktelser; jämte en utredning av Pr. Nodermann: En grundprincip för en praktiskt brukbar psalm- och koralbok. Lund, 1915, Sydsv. Bok- och Musikförl.

Fr. Wulff, Om värsbildning. Lund 1896.

Pr. Nodermann, Några häften av "Lunds Domkyrkas Körsånger," jämte Passionsvespér.

LUND 1916
CARL BLOMS BOKTRYCKERI

Ett nytt uppslag i Psalmboks- och Koralfrågan.

Av *Nodermann* och *Wulff.*

Vårt syfte med dessa aktuella anvisningar är: att sätta i gång någonting praktiskt i den så ivrigt och så länge debatterade frågan om en ny Psalmbok för vår Svenska Kyrka och Församling, och icke mindre i frågan om en därmed förväntad livaktighet i Församlingens allmänna psalmsång.

Vår utgångspunkt är den mäst naturliga, och det är förvånande att denna idé icke har fått göra sig gällande långt före detta. Ty endast på den vägen, meterklassernas och melodiernas begränsning, synas oss värkliga resultat kunna uppnås. Den ideliga »revideringen» har nu kommit in i ett nytt skede, genom Kyrkomötets förnyade beslut (1915) att revidera och arbeta vidare på 1914 års Förslag till Psalmbok; och i samband med den tilltänkta omstöpningen av Wallin-Hæffners berömliga arbete har man på vissa håll uttalat önskan om att åstadkomma en ny koralbok, lämpad äfter den tilltänkta Psalmboken.

Vad som här av oss framlägges är en sammanfattning av alla brukbara eller faktiskt använda psalmer i vår gällande Psalm- och Koralbok. Sådana psalmer däremot, eller delar av psalmer, som — enligt vår erfarenhet — icke på långliga tider ha funnit användning i Församlingens unisona sång under allmän gudstjänst, eller som icke sjungas med värkligt deltagande

av mängden, därför att psalmerna icke äro välkända genom sin melodi, måste man nu äntligen utesluta ur Kyrkosångboken, jämte alla obrukbara melodier.

Vi åsyfta först och sist att befordra deltagandet i den allmänna kyrkliga psalmsången. Men hur skall detta bli möjligt, om man icke övergiver vissa olämpliga och svårsjungna melodier, d. v. s. om man icke gallrar bort vissa oöverskådliga värsschemata (= meterklasser)? Gudstjänstbruket må nu medgivas kräva ett antal — säkert icke stort — av nya psalmer, t. ex. rörande Missionen. Men det är sannerligen på tiden att nydiktningen begränsas och bringas in på en mera praktisk bana. Församlingens obestridliga sånglust och sångförmåga måste upphjälpas; men detta sker icke genom ett ökat och försämrat förråd (såsom t. ex. i Psalmboksförslaget av 1911 [1]); det sker genom ett såvrat och betydligen minskat urval av meterklasser och melodier.

När vi, i denna vår förteckning av det kyrkligt brukbara, utesluta ur Kyrkosångboken (= **KSB**), och överföra till vad vi fortfarande kalla Psalmboken (= **Ps.-B.**), ett betydande antal (omkr. 178) »Wallinska» psalmer, jämte några koraler som vi utmönstra ur KSB, så får detta icke tolkas som ett klander, ett sämre betyg för dessa psalmer; de luckor i den Wallinska nummerserien som vår (sid. 10) följande förteckning företer, påpeka vanligen blott att den allmänna Församlingssången icke har användning för dem, vilket däremot den enskilda läs- och sångboken i de flästa fall torde ha, nämligen för enskild andakt. Vad vi inrymma under rubriken **KSB** är just den

---

[1]) 1911 års Förslag träffades i ännu högre grad än 1914 års Förslag av vad V. von Heidenstam säjer i sitt yttrande 1915: — — “denna digra läsebok, som snarare har tycke af en antologi med andeliga sånger än af ett begränsat urval af koraltexter till statskyrkligt bruk“. Sv. Akad. i Psalmboksfrågan, s. 3.

kärna, den levande stomme, kring vilken allahanda skilda meningar måste enas: det är samlingen av allt sådant som har visat sin duglighet i och för sång; det har blivit kärt för Församlingen, och predikanten har funnit sig kunna och böra välja det vid sin »psalmsättning». I somliga fall synes en psalms obruklighet ha berott på melodiens, icke på täxtens, brister. Men skall det icke stanna vid att »Läktaren» och Prästerskapet dela sången mellan sig, med överhoppande av Församlingens behov att värksamt deltaga i psalmsången, så måste man sörja för, att allt sådant som bör sjungas av Församlingen, blir lätt att sjunga, även för mindre musikaliska [1]), lätt att känna igän och behålla i minnet.

De allra flästa av de täxter (med eller utan melodi), som vi avlägsna ur KSB, föreslås till intagande i Psalmboken, — somliga i den *Liturgiska Avdelningen* eller *Hymnariet* [2]).

Men det har stundom synts oss ofrånkomligt att föreslå, och direkt företaga, vissa lindriga omarbetningar av en eller annan gammal täxt, i och för anpassning till någon bättre meterklass, — alltid i avsikt att rädda åt värkligt sångbruk vad vi annars ansåge vara dödsdömt.

Innehållet och det slutliga omfånget av den Psalmbok, som till äventyrs kan bli färdig till att underställas

---

[1]) Färre än man tror, äro de personer som alldeles sakna "öra", och på vacker sångröst kommer intet an, i den allmänna kyrkopsalmen. Men endast en välbyggd och överskådlig melodi lockar till sång.

[2]) Endast ett fåtal gamla täxter kasseras av oss, antingen helt och hållet, eller delvis, ofta med anslutning till Försl. av 1914. Jfr sid. 60. — Det är tydligt att KSB och Ps.-B. icke nödvändigt böra tryckas åtskils: man kunde ju utmärka med särskild stilsort eller med en * (asterisk) det som hör till KSB enbart. Om anordningen och grupperingen av detta kunde man nog enas.

nästa Kyrkomöte, vilja vi icke här diskutera [1]. Vi nöjas med att framhålla, i huru hög grad vår gällande Psalmbok redan är en läsbok, och måste bliva det, för enskild andakt och för uppläsning. Men var och en som yrkar på införandet av en ny psalmtäxt måste ha klart för sig, huruvida det är Kyrkosångboken han vill tillgodose eller Psalmboken, eller Hymnariet, eller kanske den enskilda Andeliga Visboken.

Vi ha ägnat stor uppmärksamhet åt att, på lämpliga ställen, föreslå motsvariga fyllnadsnummer, tagna ur 1914 års Förslag, i stället för de »Wallinska» som vi utmönstra ur KSB, varmed icke förnekas att ju den fortsatta Revisionen kan ha åtskilligt arbete kvar även för dessa av oss gillade.

Stundom ha vi också angivit vår mening rörande de psalmtäxters värde, i och för psalmboken, som av 1914 års Förslag vare sig uteslötos eller omarbetades.

Till ledning för de personer som syssla med nyanskaffning eller nydiktning av sånger till KSB och Ps.-B., framför allt till den förra, Kyrkosångboken, anbefalla vi följande nummer (d. v. s. klasser, melodier): Wallins 2, 40, 41, 50, 83, 97, 137, 146, 170, 172, 187, 194, 205, 210, 216, 223, 226. Dessa sjutton meterklasser äro alla välkända, vanligen vackra, och de äro icke missbrukade. Men vid somliga av nummerna i vår förteckning anbringa vi en välbehövlig varning emot valet av den eller den melodien, det eller det värsschemat (meterklassen) till nydiktning. Man har hittills alltför mycket försyndat sig genom olämpligt val av schema. Röjdes där-

---

[1] Vi hänvisa emellertid till broschyren *Det senast (1914) reviderade Psalmboksförslaget.* Lund, Sydsv. Bok- och Musikförlaget, 1915. Enär den föreliggande utredningen är en frukt av samarbete, och då koralfrågan här ingriper, torde man finna det förklarligt att medarbetaren Wulffs ståndpunkt i detta arbete är något förändrad.

till, genom rytmiska felgrepp, en ökad brist på sångbarhet, så är det lätt att förstå att vi måste lyckönska Församlingen till att Förslaget av 1914, sådant det var, icke blev antaget av 1915 års Kyrkomöte.

I. Ersättningsnummer ur 1914 års Förslag.

Följande äro de 45 Wallinska nummer som vi, med avseende på innehållet, försöka att ersätta med 45 motsvariga psalmer ur 1914 års Förslag, så att (om vår mening får göra sig gällande [1]) KSB skulle upptaga och insätta följande nya på (eller invid) var sin ledigblivna plats, utan rubbning i den gamla nummerföljden.

W. 2 ersättes av F. 17 *Härren, vår Gud;* 26 av F. 202 *Fader, inför dig*; 44 av F. 33 *Häll, morgonstjärna*; 95 av F. 71 *Han på korset*; 101 av F. 159 *Framfaren är natten*; 116 av F. 137 *En vingård*; 132 av F. 149 *Ditt ljus, o Helge Ande, tänd*; 142 av F. 162 *O Gud, behåll oss*; 148 av F. 174 *Jesu, du som i din famn*; 149 av F. 176 *Glad bekänner jag* (endast str. 1); 159 av F. 191 *Till dig, o milde Jesu Krist*; 166 av F. 255 *Med dopet och sitt helga ord*; 196 av F. 285 (str. 2, 4, 7) *Det finnes en, som sig förbarmar*; 207 av F. 284 *Den rätt på dig*; 225 av F. 305 (str. 1, 2, 3, 7, 8) *Från Gud vill jag ej vika*; 278 av F. 146 *O Härre Gud, oss nådig var*; 279 av F. 147 *Härrens stad* (str. 1, 3, 4); 280 av F. 150 *Upp, var ljus!*; 281 av F. 152 *Lyssna, Sion!* (str. 1 och 4); 282 av F. 153 *Du, Sverges' folk* (str. 1 o. 3); 283 av F. 151 *I makt utan like*; 284 av F. 200 *Kånung och präst*; 299 av F. 443 *Bevara, Gud!* (str. 4 om-

[1]) — och om vi ha visat en sund förkänsla av vad Församlingen vill sjunga! — Jämför våra ändringsförslag vid de nya psalmtäxterna.

arbetas); 300 av F. 445 *Du, folk av våra Fäders stam* (str. 6 utelämnas); 320 av F. 232 *Sköna tämpel*; 321 av F. 205 *Salig är den stilla stunden*; 322 av F. 41 *O du, som Sion vårdar* (str. 1 o. 2 utelämnas); 332 av F. 219 *För Gud, som allting ser och vet*; 334 av F. 402 *På Gud, som åt fåglen bereder* (str. 1—4); 336 av F. 229 *Gud! Se i nåd till dessa två* (str. 1—3); 349 av F. 409 *Gud! I mina unga dagar* (str. 1—5); 353 av F. 223 *O Jesu! Du som själv har tagit*; 354 av F. 224 *Dina blevo vi som späda*; 362 av F. 426 *Härre Gud! Vi anbefalla*; 364 av F. 434 *Var, milde Gud! de stumma när* (str. 9 kan utgå); 390 av F. 451 *Ett folk, som tärt av tvedräkt står* (endast str. 1 behålles); 391 av F. 457 *När vi i högsta nöden stå* (str. 6—7 utelämnas); 398 av F. 485 *Kommen för Härran*; 401 av F. 484 *De rika skördar* (str. 3 utelämnas); 405 av F. 498 *Hur härligt vittna*; 435 av F. 532 *Nu vilans dag* (str. 3 utelämnas); 438 av F. 515 *O Kriste! Du* (str. 5 utelämnas); 440 av F. 524 *Du, som dig förbarmar*; 449 av F. 241 *Guds sån bar törnekrona* (endast str. 1—4 behållas); 453 av F. 328 *När ingen dager* (endast str. 1, 2, 5); 454 av F. 330 *Sorg före glädje går* (str. 1, 4, 5, 7); 481 av F. 571 *Hemlandstoner mäktigt ljuda*; 485 av F. 580 (str. 6—8) *Vid evighetens brunnar*; 488 av F. 234 *En handsbredd är vår levnads mått.*

Kommitterades sak blir det att fylla övriga luckor med behövligt och passande och värdigt täxtmaterial — i sinom tid.

I KSB följes ovillkorligen den gamla numreringen hela vägen; att luckor i KSB komma att finnas tills vidare, gör ingen skada, åtminstone en vida ringare skada än att Församlingen (och organisten) skulle onödigtvis förvillas av nya nummervärden. I Ps.-B. borde samma anordning fortgå: allt nytt som icke genast kan pla-

ceras, borde samlas i ett Tilläggshäfte; det är den enda fruktbärande åtgärden, till dess Församlingen har hunnit pröva och godkänna det nyanskaffade.

II. Koralmelodier i KSB.

Följande 104 koralmelodier kunde, enligt vår mening, utgöra ett mer än tillräckligt förråd i KSB. Märk, att det endast är tre Hæffnermelodier som vi vilja ha faktiskt ersatta med nya melodier, nämligen 17, 200, 378; vartill eventuellt skulle kunna komma 59, 83 och 103; beträffande n:r 127, så fanns hos Hæffner ingen mollmelodi.

1, 2, 2 b (Nod.), 3, 5, N. 6, 8, 8 b (N.), N. 17, 19, 21, 22, 28, N. 29 a, 31, 33, 35, 39, 41, 45, 50, 51, 51 b (N.), 52 b (N.), 53, 55, 60, 61, 63, 70, 76, 77, 86, 89, N. 90, 92, 96, 97, 98, 99, 102, 104, 106, 107, 111, 113, 124, 126, N. 127, 134, 136, 137, 138, 139 (Åhlströms), 140, 144, 145, 146, 152, 153, 154, 155, 160, 167, 170, 172, 182, 186, 187, 194, 197, 198, 199, N. 200, 205, 206, 210, 215, 216, 226, 237, 264, 264 b (N.), 280 a och b, 298, 335, N. 337, N. 378, 383, 386, 387, 392, N. 393, 394, 395, 420, 424, 429, 433, 452, 486, 487, 492.

De gamla melodierna äro till antalet 89; de som av oss här föreslås, vare sig till ersättning för uteslutna, eller endast till alternering, uppgå till 15 (18); alla att finna i den av oss år 1911 utgivna Koralboken. Det behöver väl icke försäkras att vid dess utgivande mångåriga omsorgsfulla förarbeten voro gjorda.

Må hända skall man invända, att somliga gamla melodier i KSB, t. ex. 77, 198, 199, 35, 160, ha föreslagits

av oss alltför ofta. Vi finna anmärkningen föga allvarlig. Emellertid ha vi tillika föreslagit alternerande melodier: till 35 n:r 6 samt en mollmelodi 280 b; till 77 n:r 217; till 160 n:r 337 eller 160 b; till 198 n:r 96 b och 157, till 199 n:r 379. Skulle man ha tillgång till bättre val, så ha vi intet däremot. Vad vi däremot, i sakens intresse, över allt strängt fasthålla, det är, att man må välja — eller nyskapa — endast sådana täxter och melodier som höra till (vad vi kalla) någon god meterklass, så att sångbarheten icke blir sämre än vad vi ha föreslagit.

III. Förteckning på de nummer eller enstaka stråfer i den Wallinska Psalm-Boken, som vi anse brukliga och användbara i Församlingens gemensamma Kyrko-Sångbok (=KSB).

N:r 1. *Upp, psaltare och harpa!* [1]) jämte sin melodi. — Nydiktning i och för denna meterklass bör icke uppmuntras, åtminstone icke för annat än lika högstämda sånger.

N:r 2. Täxten föres till Ps.-B., d. v. s. den Enskilda Läs- och Sångboken; den uteslöts ur Förslaget år 1914. — Melodien är god och användes, liksom hittills, för annat bruk; den anbefalles för nydiktning. De hittills utgivna reviderings- och fyllnadsförslagen till Psalmboken ha röjt en obegriplig lust att dikta nya täxter till olämpliga, svårsjungna, obrukliga eller alltför ofta missbrukade meterklasser [2]).

---

[1]) Vi utföra i regeln endast då begynnelsevärsen, när täxten av oss antingen bibehålles i och för KSB, eller förordas till försöksupptagning ur F. 1914.

[2]) Vanligen säja vi helt enkelt melodier, ehuru naturligtvis många olika melodier rymmas på ett och samma rytmiska värsschema eller s. k. meterklass. Det är Nodermanns meterklassförteckning vi här över allt följa (Se *Studier i Svensk Hymnologi I,* 125—139).

— I stället för Wallin 2 införes i KSB

F. 17. *Härren, vår Gud, är en Kånung i makt och i ära.* — Psalmen är högstämd och i allo lämplig på detta nummer. Melodi **383**; märk den präktiga rytmiken!

N:r 3. *Höga Majestät! Vi alla.* — Endast stråferna 1, 4, 6, 7 behållas (enligt vår mening) i och för KSB. Psalmen i sin helhet får naturligtvis användning i Ps.-B. — Mel. **3.**

I de talrika fall då vi helt enkelt utelämna ett eller flera nummer, betyder detta, att täxten icke har befunnits använd i den allmänna gudstjänsten; men det betyder också att vi icke för den psalmen yrka på någon ändring i den gamla täxten som skulle åsyfta att göra den brukbar och tacknämlig för KSB. En dylik uteslutning drabbar mången gång de skönaste psalmer, på grund av innehållets enskilda karaktär (såsom icke lämpad för Församlingssång).

N:r 4. Uteslöts i Förslaget av 1914 [1]) och torde befinnas umbärlig i Ps.-B., även om denna betraktas som enskild läsbok.

N:r 5. Föres till Ps.-B. — Melodien är icke bland de bärande, men den sjunges i åtskilliga församlingar.

Det vore önskligt att psalmdiktare nu för tiden ville välja lämpligare schemata (d. v. s. meterklasser, melodi-mönster), än de senaste Psalmboksförslagen ha omhuldat i och för nydiktning. Goda mönster att följa saknas ingalunda (se s. 6). — Jfr även under n:r 88 och 221.

---

[1]) Vi anmärka alltid huruvida det gamla numret uteslöts 1914; icke lika regelbundet angiva vi — ur Ps.-B:s intresse — vårt gillande eller ogillande av Kommitterades uteslutningar. Den frågan föreligger ju icke till avgörande ännu.

N:r 6. Täxten synes oss omistlig, men blott i Ps.-B. Den befinnes vara utesluten i Försl. av 1914; må hända berodde detta på dess obrukbarhet till Församlingssång.

N:r 7. Föres till Ps.-B., jämte sin melodi.

N:r 8. Täxten föres till Ps.-B., eller rättare till *Hymnariet.* — Melodien kvarstår på sitt nummer. Psalmen uteslöts i F. 1914.

N:r 9. Till Ps.-B. — Täxten måste korrigeras i v. 1. Läs: *Esajas såg den allra heligste*[1]), jfr 116: *Allt är fullkomnat, Jesu! och du far.* — Föres till den *Liturgiska Avdelningen,* jämte melodien.

N:r 10. Till Ps.-B., jämte sin melodi (jfr 234).

N:r 11. Till Ps.-B.; samma nakna anvisning gäller i det följande alla sådana nummer, om vilka vi alls intet nämna.

N:r 12. Till Ps.-B. (jfr 212, vilken tillhör samma meterklass).

N:r 13. Till Ps.-B.; uteslöts 1914.

N:r 15. Till Ps.-B.; uteslöts 1914. — Str. 1—3 och (något omarbetad) 6 kunde väl försvara sin plats i Ps.-B.

N:r 16. *Min själ skall lova Härran.* — Mel. 1.

N:r 17. *Vi tro på en allsmäktig Gud.* — Föres till *Hymnariet.* — En ny melodi är av behovet påkallad. Vår nya mel. 17 anbefalles till prövning. En sådan anbefallning skall i dessa blad ske sparsamt, och på objektiva grunder. — Den gamla täxten behålles oförändrad.

N:r 18. Till Ps.-B. — Täxten uteslöts 1914. Oss synes den kunna kvarstå i Ps.-B.

---

[1]) Se broschyren *Det senast (1914) reviderade Psalmboksförslaget,* sid. 8.

N:r 19. Till Ps.-B. — Uteslöts 1914; vi föreslå att str. 5—7 o. 9 uteslutas även ur Ps.-B.

N:r 20. Till Ps.-B. — Uteslöts 1914; den kunde gärna kvarstå i Ps.-B. Melodien 20 användes endast till str. 1 av ps. n:r 24.

N:r 21. *O, Fader vår! barmhärtig, god.* — Församlingen har aldrig kunnat lära sig den tillhörande mel. 21. Man har försökt reda sig med mel. 199, med upprepning av dess slutstråf. För att slippa att göra detta tillägg till melodien, och då vi nu äro i tillfälle att även kunna få anpassa täxten, föreslå vi, att i de tre första stråferna slutraden får bortfalla. Fjärde stråfens slut omändras sålunda:

Och Jesu ord oss leda få
Till himlens glädje. Amen.

Församlingen skall då med lätthet sjunga denna omistliga psalm till mel. 199.

N:r 22. *Gud trefaldig, statt oss bi.* — Mel. **22.**

N:r 23. *O, Härre Gud oändelig.* Täxten anpassas till meterklass 9 genom att borttaga upprepningen av *god och mild — saliggiord — Helge And!* Sjunges alltså på någon av melodierna till meterklassen 9, t. ex. **198.**

N:r 24. *Allena Gud i himmelrik.* Mel. till str. 1 utföres äfter mässboken på övligt sätt. — Str. 5. *O, Helge And'! gör själen from* plägar sjungas på mel. **35.** — Str. 2 sjunges sällan; str. 3—4 ha i Lund sjungits på mel. **155.** En sådan brokighet i användningen är undantag, men här har den skäl för sig, enär stråferna ju aldrig nyttjas på samma gång.

N:r 25. *O Skapare, o gode Gud!* — Mel. **194.**

N:r 26. Till Ps.-B:s *Liturgiska Avdelning.* — I st. f. W.[1]) 26 föreslå vi för KSB

F. 202, *Fader, inför dig vi alla.* — Mel. **3.**

N:r 27. Till Ps.-B.; uteslöts 1914, vilket väl berodde på dess oanvändbarhet till Församlingssång.

N:r 28. *Dig skall min själ sitt offer bära.* — Endast str. 1 och 6 behållas i KSB; psalmen i sin helhet föres till Ps.-B. — Mel. **28.**

N:r 29. *Låva Härran Gud, min själ!* — Mel. **29** a.

N:r 30. Till Ps.-B.; uteslöts 1914. Det synes dock hårt att i Ps.-B. sakna en stråf sådan som den sista: *Lär, o svage! att tillbedja* etc. Om det är ordet *himlafrukter* som nu stöter, så är detta lätt att förbättra. Men sådant må tillkomma den förnyade revisionen av 1914 års Förslag att avgöra. Endast undantagsvis inlåta vi oss här på Ps.-B:s täxt-omfång eller på en provisorisk kritik. Även de nummer ur F. 1914 som vi här införa på gamla (ur KSB utmönstrade) nummer torde stundom tarva en ny bearbetning från Kommitterades sida.

N:r 31. Till Ps.-B.; melodien kvarstår på sitt nummer, d. v. s. i och för användning vid andra nummer av samma meterklass; melodierna sökas ju hälst vid sitt gamla nummer.

N:r 33. *Jag lyfter mina händer.* — Anmärkas bör att Brödraförsamlingens livliga men banala melodi synes föga kyrkmässig. I Lund användes mäst mel. **394,** vilken synes oss lämpligast.

N:r 34. *Förr än mänskostämmor hördes.* — Mel. **3.**

N:r 35. *Gud låter sina trogna här,* — Mel. **35.**

N:r 36. *Gud vare tack och ära.* — Mel. **394.**

---

[1]) W. betyder naturligtvis Wallins Psalmbok av 1819.

N:r 37. Till Ps.-B.; täxten uteslöts 1914, och kan undvaras; många torde dock ännu läsa den.

N:r 38. Till Ps.-B.; uteslöts 1914. — Str. 4—5 synas vara umbärliga även vid läsning.

N:r 39. Täxten föres till Ps.-B.; melodien kvarstår på sitt nummer. — Psalmens täxt synes vara förbättrad i Försl. 1914; den sista stråfen är dock minst lika god i Åströms gamla fattning; däremot utgå med rätta ur Ps.-B. str. 4—5.

N:r 40. Till Ps.-B. — Melodien behålles på sitt nummer och anbefalles för nydiktning. — Täxten uteslöts 1914.

N:r 41. Till Ps.-B.; uteslöts 1914. Melodien anbefalles för nydiktning. — Mången torde sakna täxten, om den icke intages ens i Ps.-B.

N:r 42. Till Ps.-B.; uteslöts 1914.

N:r 43. Till Ps.-B.; uteslöts 1914 och synes umbärlig. — I st. f. Wallin 43 föreslå vi i och för KSB

F. 125, *Till oss i välbehaglig tid.* — Mel. **63.** Rubriken 'Återlösningen' flyttas hit från n:r 45. — Vi ha bemödat oss att behålla rubrikerna, när det någon gång varit nödvändigt att flytta dem, helt nära deras gamla nummer.

N:r 44. Till Ps.-B, jämte sin melodi. — Mången torde anse att str. 3—4 och 6—7 äro umbärliga. — I st. f. Wallin 44 föreslå vi för KSB

F. 33, *Häll, morgonstjärna, mild och ren.* — Mel. **55**; endast str. 1, 4, 7 behållas, med rättelsen: Du mitt första, *du* mitt sista i str. 7 (i st. f. *och*).

N:r 45. *Huru länge skall mitt hjärta.* — Märk att i str. 8 *sannan Gud* är ackusativ och måste kvarstå, utan utropstecken, men med komma. — Mel. **45.**

N:r 46. *Var man må nu väl glädja sig.* — Mel. **35.**

N:r 47. *O Jesu Krist, du nådens brunn.* Str. 1 och 7—11

behållas i KSB; psalmen i sin helhet föres till Ps.-B. — Mel. **155.**

N:r 48. *Jesu, lär mig rätt betrakta.* Str. 1 och 7 behållas; psalmen i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **77.**

N:r 49. *O Jesu Krist, som mandom tog.* — Mel. **35.**

N:r 50. *Förlossningen är vunnen.* Mel. **50.** Denna melodi anbefalles för nydiktning.

N:r 51. *Gläd dig, du Kristi brud.* Den rörande mollmelodien 51 är genom traditionen så omhuldad i Församlingen, att en annan (vi ha föreslagit en durmelodi 51 b) torde få svårt att göra sig gällande till denna täxt. — Mollmelodien användes till andra täxter av denna samma meterklass med vida bättre skäl.

N:r 52. *Gör porten hög, gör dörren bred.* Även denna mollmelodi **52** synes föga passande till täxten; bättre vore att använda mel. **199,** men restituerad till dess äldre skick, sådan den har brukats exempelvis i Malmö, i många år (Rosén); eller också vår 52 b.

N:r 53. *Bereden väg för Härran.* — Mel. **53.** Bör sjungas i fyrtakt; jfr N. & W:s koralbok, särskilt kadensens fulla utnyttjande i den nästsista värsraden. Pauserna i värsschemat måste tillgodoses. Jfr vid n:r 60, 68 (och 424, värsr. 2, 4, 6)!

N:r 54. *Jerusalem, häv upp din röst.* — Mel. **63.**

N:r 55. *Var hälsad, sköna morgonstund.* — Den härliga och speciella melodien **55** bör icke belastas med ytterligare nydiktning; i alla händelser är det en svår försämring att, vid nydiktning, i de korta värsraderna tillstädja jamber ◡–́, ◡–́ i stället för trokeer –́◡, –́◡ eller, såsom vid Hæffnerskt sångsätt kan tålas, spondeer –́–, –́–); och ännu sämre är det att här anbringa kretiker –◡–, –◡–,

såsom i n:r 430. — Se vår broschyr (1915) sid. 11, 19, 21.

N:r 56. *Si, natten flyr för dagens fröjd.* — Mel. **63.**

N:r 57. *Låvsjunger Härrans nåd och makt.* Den alltför långa stråfen bör delas på mitten (6 + 6 i st. f. 12 värsrader); däräfter sjunges varje halva såsom meterklassen 51; hällre vår durmelodi **378** (eller ytterligare en ny) än Hæffner 138, vilkens mollkaraktär icke passar till förevarande låvsång, ps. 57. Även i Ps.-B. kan täxten utan olägenhet delas i tvänne halvor, så att det blir säx läsbara stråfer i st. f. tre oformliga. — Vi må redan här anmärka att Ps.-B. alltid borde ha stråferna tryckta som värs, vilket är lika nödvändigt för god läsning som för lättheten att sjunga.

N:r 58. *Världens Frälsare kom här.* — Mel. **29** b.

N:r 59. *Gläd dig, du helga kristenhet.* God täxt, men som tyvärr sällan kan sjungas i kyrkan, emedan dess jubelkaraktär motsäges av mollmelodien. Vi ha föreslagit en ny melodi, utan tvivel bättre. I Malmö har i många år sjungits en melodi av J. A. Rosén, vilken melodi var god, men något för världslig. Bästa lösningen av motsägelsen synes oss numera bestå däruti, att täxten omarbetas för anpassning till mel. **63.** Täxten skulle då få följande lydelse (meterklass 9):

1. Gläd dig, du helga kristenhet,
Bekänn, besjung din salighet!
Ty Jesus dig det budskap bär,
Att Härren har dig evigt kär.

2. Fullbordat är det löftets ord
Som Härren gav en fallen jord.
O, Adams släkt! för kvinnans säd,
Till nådens tron med låvsång träd!

3. Hör din profet, som full av nåd
Dig uppenbarar Härrens råd,
Att Andens ljus ditt hjärta rör,
Och du Guds lag av kärlek gör.

4. O värld! din högste präst tillbed,
Som stiger till din frälsning ned.
Att rädda dig ur syndafall
Sig själv för dig han offra skall.

5. Din kånung möt, som sträcker ut
Ett välde utan gräns och slut, —
Han som i makt och nåd och frid
Sin tron befäst för evig tid.

6. Beseglat är de trognas hopp,
Rättfärdighetens sol går opp.
Se Härrens nåds och klarhets ljus,
Som leder oss till Fadrens hus!

7. Ditt folk, o Jesu! gläder sig:
Vårt hjärta, frälst, välsignar dig.
Med tacksamhetens helga ljud
All världen prise dig, vår Gud!

N:r 60. *En jungfru födde ett barn i dag.* — Mel. **60.** Jfr 68!

N:r 61. *Var kristtrogen fröjde sig.* — Mel. **61.** — Till str. 2 och 3 bör man icke sjunga omkvädets forsättning: *Här vi sporde* etc., vilket med rätta uteslutes i åtskilliga psalmbokseditioner; i alla stråferna medtages blott: *Han är oss när, hans härlighet vi sågo.* Endast i str. 1 och 4 sjunges hela omkvädet.

N:r 62. *Låv vare dig, o Jesu Krist.* Blir lättare för Församlingen att sjunga, om man använder meterkl. 9 (mel. **198**), vilket sker genom att man utesluter kodan *Ära vare Gud.* Kodan är misslyckad, enär den hör till täxten *Kyrie eleison,* och dess melodi alls icke passar till orden *Ära vare Gud.*

N:r 63. *Av himlens höjd oss kommet är.* — Mel. **63.**

N:r 64. *Välsignat vare Jesu namn.* Hæffners mollmelodi är otjänlig. Däremot kan mel. **199** användas, dock modifierad så, att man i 5:te värsraden sjunger *elända, orden, beskära, skalla, lisa* med två toner på ordets huvudstavelse. Jfr under 68.

N:r 66. *Si, Jesus är ett tröstrikt namn.* — Mel. **198.**

N:r 67. *En stjärna gick på himlen fram.* — Mel. **67.**

N:r 68. *Statt upp, o Sion! och låvsjung.* — Mången torde, liksom undertecknad Wulff, hälst nyttja tvåtakt till denna underbart väl »pauserade» täxt — ett av de konstrikaste schemata som finnas. Av historiska skäl ha vi emellertid anslutit oss till den gamla tretakten för mel. **68.** — Ett ord om pauserna, nämligen de pauser, som höra till schemat vid läsning, må få plats här. I åttastaviga värser saknas schematiska pauser helt och hållet, t. ex. i Wallin 385 *O du, som alla hjärtan ser Och alla hjärtan dömma skall;* men t. ex. i W. 60, 68, 298, 406, 424 måste, vid all god läsning (jämte möjliga logiska pauser) schemats pauser komma till sin rätt, även i slutet och i början av somliga värsrader, t. ex.

N:r 68. *Statt upp, o Sion!*	N:r 406. *Du som härlig ställde.*
1. ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –́	1. |⏑| – ⏑ – ⏑ –́ ⏑ [–]
2. ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –́	2. ⏑ – ⏑ – ⏑ –́ ⏑ [–|
3. [⏑] – ⏑ – ⏑ –́ ⏑ [–]	3. ⏑ – ⏑ –̇ ⏑ –́ ⏑ [–]
4. ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –́	4. ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –́
5. [⏑] – ⏑ – ⏑ –́ ⏑ [–]	5. [⏑] – ⏑ – ⏑ –́ ⏑ [–]
6. ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –́	6. ⏑ – ⏑ – ⏑ –́ ⏑ [–]
7. [⏑] – ⏑ – ⏑ –́ ⏑ [–]	7. ⏑ – ⏑ – ⏑ –́ ⏑ [–]
8. [⏑] – ⏑ – ⏑ –́ [⏑ –]	8. ⏑ – ⏑ – ⏑ –́ [⏑ –]

I st. f. [⏑] kan skrivas 𝄾, i st. f. [⏑–] kan skrivas 𝄾𝄾; läses: Paus! och Paus, paus!

Vid sång bli pauserna kvar (d. v. s. respekteras) i början av värsraderna 3, 5, 7, 8 av n:r 68 och i v. 1 och 5 av n:r 406; men i slutet av raderna utfyllas pauserna genom den traditionella (musikaliska) tänjningen av den »sista starka» stavelsen. Märk att i n:r 406 alla radsluten, utom den fjärde värsens (»Ej växla om, ej sluta sig», »Och åldrar undan åldrar fly»), utfyllas genom tänjning vid sång (*ti-iden, fri-iden*); om kadensen äfter 4:de raden uthålles, så tages pausutrymmet ifrån början av den 5:te raden. Schematiskt (med *ti* för svag=⏑ och *tam* för stark=–) läses alltså 68:8 sålunda: *Paus! tam titam titam Paus Paus!* och 406:8 sålunda: *titam titam titam Paus Paus!* Jfr Wulff, *Om Värsbildning*, s. 82—99. — Orgeln vållar en viss långsamhet, men denna får icke bli en genomgående släpighet, och icke ens kadensen får överdrivas. Jämför kadenserna i n:r 53, med full utfyllning i näst sista raden: Välsignad vare Han 𝄾𝄾 (»ett, två, tre»); i 60; i 298; i 424 r. 2, 4, 6, *eläääände, väääände.*

N:r 69. *Nu segrar alla trognas hopp.* — Mel. **55.**

N:r 70. *Helga, Jesu! röst och hjärta.* — Uteslöts 1914. Str. 12 synes oss omistlig, och vi föreslå att str. 1, 4, 5, 7, 10, 11, 12 behållas, även i Ps.-B. — Mel. **70.**

N:r 71. *Dig jag ödmjukt vill betrakta.* — Uteslöts 1914. Str. 1 o. 7 behållas. I passionsveckan, med dess myckna täxtläsning, behöva icke flera sjungas[1]). — Mel. **77.**

N:r 72. *På krubbans strå man lade dig.* — Mel. **155,** så vida man icke vill försöka vår nya **280 b.**

N:r 73. *Vänligt över jorden glänser.* — Mel. **111.**

---

[1]) Se vår anmärkning till n:r 75.

N:r 74. *Kriste, som ditt ursprung leder.* Mel. **111.** — Str. 4 och 9 uteslutas; psalmen för övrigt till Ps.-B., med iakttagande av Förslagets ändringar (1914).

N:r 75. *Jesu, lär mig rätt betänka.* — Mel. **70.** — Den oändligt långa psalmen bör inskränkas till 9 stråfer. Behåll str. 1, 4, 6, 10, 12, 16, 17, 18, 20. De övriga äro fullt umbärliga, åtminstone i KSB.

Vi passa på tillfället, då vi sålunda »förgripa» oss på en så gammal och så välkänd psalmtäxt, att inlägga en protest mot den överdrivna mångstråfigheten och längden i många psalmer, särskilt i psalmer av helt färskt datum. Redan vid andaktsläsning är mångordigheten skadlig. Men i kyrkosång är den odräglig. Sång till orgel bör icke tänjas över en viss gräns, och å andra sidan tager ordens sjungande sin dryga tid. Är innehållet rikt och tankedigert, så är allt gott och väl. Men är innehållet tunnt och utportionerat på flera onödiga rader — kanske med »överklivning»! — då blir all själfull, »buren» sång omöjlig. Vi vilja icke här anföra exempel på långdragna och innehållsfattiga stråfer eller värsrader. Men vi anföra ett motsatt exempel, sista str. av W. 66, *Si, Jesus är ett tröstrikt namn.* Det är fyra korta rader, men hur mycket giva de icke!

Dig vare pris för livsens ord,
För dopets bad och nådens bord!
Din frid oss här i tiden giv,
Och äfter döden evigt liv!

Under sjungandet av en sådan psalm hinner icke andakten att domna. En sång på nio stråfer är tillräckligt rogivande, tillräckligt »episk».

N:r 76. *Jesu, du mitt liv, min hälsa!* — Mel. **76.**

N:r 77. *Jesu, djupa såren dina.* — Mel. **77.**

N:r 78. Till Ps.-B., jämte sin melodi.

N:r 79. Föres till Ps.-B. — Uteslöts 1914. Den synes umbärlig även i och för läsning.

N:r 80. *Vilken kärlek, oss bevisad.* Mel. **70.** Str. 1, 8, 9, 10 behållas; dessa samma även i Ps.-B.; uteslöts 1914.

N:r 81. Till Ps.-B.; jämte sin melodi. — Uteslöts 1914.

N:r 83. *Offret stundar. Blöd, mitt sinne!* Uteslöts 1914, men synes vara omistlig i Ps.-B., med undantag av str. 3. Vår nya melodi 83 kunde väl finna användning här, för så vitt man över huvud vill behålla psalmen och meterklassen.

N:r 84. Till Ps.-B., jämte sin svårsjungna melodi.

N:r 85. *Jesu! Dig i djupa nöden.* — Mel. **76.**

N:r 86. *Du går, Guds lamm! du milda.* — Mel. **86.**

N:r 87. Till Ps.-B. jämte sin melodi, vilken är en försämrad reduktion [1]) av mel. 487. — I st. f. Wallin 87 föreslås i KSB

F. 84, *O huvud, blodbestänkta.* — Mel. **395.** Str. 1, 5, 8 böra omarbetas å nyo; jfr Broschyren, s. 26; rimmen i värsraderna 1, 3, 5, 7 kunna undvaras, och då blir en god översättning betydligt underlättad.

Emellertid finnas i en för Lunds Domkyrka utgiven Passionsvesper de två första stråferna i en något mera brukbar fattning.

1. O huvud, blodigt, sårat, Vad smärta du har rönt!
Bespottat, gisselfårat Och skymfligt törnekrönt!
O huvud! förr så dägligt, Så smyckat med behag,
Nu vanställt outsägligt, Dig ödmjukt hälsar jag.

2. Till kvalen som du lider Jag, Härre! skulden är.
När du på korset strider, Du mina synder bär.

---

[1]) Se Nodermann, *Studier* etc. II, 184 ff.

Se här den mänskan arma, Som straff förtjänat har!
O Jesu! dig förbarma Och mig misskundlig var.

N:r 88. *Jerusalem! I överdåd.* Under hänvisning till (n:r 5,) n:r 194 och n:r 221 föreslå vi en anpassning till melodien 194 på följande sätt:

1. Jerusalem! I överdåd
Du ler åt Kristi pina.
Ve dig, att du Guds kärleksråd
Förspillde för de dina!
Betrakta dina synders vidd
Och gack att, flyktig och förspridd,
Bevittna, ho den Härren var,
Som korset bar,
Och se i vem du stungit har.

2. O du, som för vår frälsnings skull
Dig själv ej ville skona!
Ditt blod, o Jesu! nådefull,
Låt mig med Gud försona.
Mig live detta dyra blod
Till kärlek, tro och tålamod,
Att, äfter ett i frid och hopp
Fullbordat lopp,
Jag i din famn får tagas opp!

N:r 89. *Du bar ditt kors, o Jesu mild!* — Mel. **89.**
N:r 90. *Din synd, o värld! besinna.* — Mel. **433;** man kunde även försöka vår 90.
N:r 91. *Ditt huvud, Jesu! böjes.* — Mel. **395** eller **33.**
N:r 92. *Skåder, skåder nu här, alle* [1]). — Mel. **92.**
N:r 93. *O du, vår Härre Jesu Krist!* — Mel. **31.**
N:r 94. *Guds rena lamm, oskyldig.* — Mel. **86.**
N:r 95. Till Ps.-B. — I st. f. Wallin 95 föreslås för KSB
F. 71. *Han på korset, han allena,* dock med uteslutning av str. 3 o. 4. — Mel. **77.**

Rubriken 'Jesu ord' bortfaller.

---

[1]) Formen Skåd*er* bör behållas!

N:r 96. *Vi tacke dig, o Jesu god!* — Mel. **99** är att föredraga framför mel. 96.

N:r 97. *Med rört och tröstat hjärta.* — Melodien **97** anbefalles för nydiktning.

N:r 98. *Ack, hjärtans ve.* — Mel. **98.**

N:r 99. *Så är fullkomnat, Jesu kär!* — Mel. **99.**

N:r 100. *Ditt lidande har nått sitt slut.* — Mel. **226.**

N:r 101 bör få följande något ändrade lydelse, både i KSB och i Ps.-B.: [1])

1. Den mun är tyst som bad så ömt
För mänskors fallna släkte,
Och kärleken den kalk har tömt
Som heligheten räckte.
Till ro den gode herden går
Som gav sitt liv för sina får:
Han vilar hos de döda.

2. Men evigt ej, o mänskors vän!
Din hjord du övergiver;
En liten tid, och så av den
Du återfunnen bliver.
Det korn som, dött, i jorden var
Skall, äfter korta väntans dar,
Stå upp och frukter bära.

3. O livsens Förste! som steg ned
I gravens mörka sköte,
Mig i din nåd och sanning led
Till dödens vissa möte.
När från en värld, av oro full,
Jag sänkes i den tysta mull,
Må du min själ bevara!

---

[1]) Man må icke tala om "helgerån", då en så lätt och naturlig korrekturläsning, som denna, kan rädda psalmen åt den levande kyrkosången. Förmodligen skall ingen ens märka, att vi ha uteslutit en värs ur varje stråf.

Den sjunges sedan på mel. **155** (meterklass 72). — Jfr 281 och 287, vilka, även de, tillhöra den härmed onödiggjorda meterklassen n:r 97.

N:r 102. *Vad ljus över griften!* — Mel. **102;** denna melodi får icke för mycket missbrukas till andra täxter.

N:r 103. *Sitt öga Jesus öppnat har.* — Vi föreslå här vår nya mel. **103,** vilken torde erkännas vara lämpligare än Hæffners. Skulle man förkasta bägge melodierna, så kan med täxten förfaras enligt följande förslag till anpassning äfter bättre meterklass (72): Värsschemats begynnelsepaus utfylles i 5:te värsraden (str. 1: *Se,* hjälten; str. 2: Till *evigt* liv; str. 3: Jag *hörer* evigt), varjämte *Halleluja* borttages i alla stråfsluten. Såsom melodi föreslås då **186,** och täxten finge alltså följande lydelse:

1. Sitt öga Jesus öppnat har
Och mörkret är fördrivet.
Det helga liv han återtar
Som var för oss utgivet.
Se, hjälten fram ur graven går,
Och på hans segerfana står:
Uppståndelsen och livet.

2. Till ljusets rymder nu mitt lopp,
Mitt hjärtas hopp skall sträckas.
Jag skall stå opp, som han stod opp,
Jag skall med honom väckas
Till evigt liv, som ej förgås,
Som av förgängelsen ej nås,
Av synden ej befläckas.

3. Du död, var är din udd? Var är
Din seger, avgrundsskara?
Det liv som Jesus mig beskär

Kan ingen död befara;
Jag hörer evigt honom till,
Som sade: "Där jag är, jag vill
Att mina skola vara".

Om vi icke på förhand hade röjt vari korrekturläsningen här består, så hade nog ingen läsare eller sångare haft en aning om den.

N:r 104. *Nu kommen är vår Påskafröjd.* — Mel. **104.**

N:r 105. *Du segren oss förkunnar.* — Mel. **50.**

N:r 106. *Upp, min tunga!* — Mel. **106.**

N:r 107. *Sig fröjde nu var kristen man.* — Mel. **107.**

N:r 108. *Han lever! O min Ande, känn.* — Meterklassen förfogar över en mollmelodi **31** och en durmelodi **191** hos Hæffner, vilka bägge äro bättre än Hæffners 108; vi ha emellertid i vår Koralbok (1911) föreslagit en ny, N. & W. 108. — Våra hänvisningar till vår egen koralbok äro, helt oförgripligen, anvisningar till prövning.

N:r 109. Till Ps.-B., jämte melodien.

N:r 110. *Låt oss nu Jesum prisa.* — Str. 2—6 borde utgå, åtminstone ur KSB. — Mel. **50.**

N:r 111. *Jesu, du dig själv uppväckte.* — Str. 7—8 användas väl aldrig, och de äro umbärliga även i Ps.-B. — Mel. **111.**

N:r 112. *Denna är den stora dagen.* — Str. 5—7 utgå ur KSB. — Mel. **112.**

N:r 113. *Till härlighetens land igän.* — Mel. **113.**

N:r 114. *Du, som oss frälst ur syndens band.* — Mel. **198.**

N:r 115. *Uppfaren är vår Härre Krist.* Oförändrad. — Mel. **107.**

N:r 116. Till Ps.-B. — Början måste i alla händelser korrigeras till: *Allt är fullkomnat, Jesu! och du*

far[1]. Jfr n:r 9 *Esajas såg den allra heligste.* Ingendera bör ingå i Församlingens **KSB.** — I st. f. Wallin 116 införes i KSB

F. 137, *En vingård Gud planterat har.* — Mel. **186.** — Str. 4 uteslutes (Rubriken 'Jesu andeliga världsregering' flyttas hit).

N:r 118. *Din spira, Jesu! sträckes ut.* — Mel. **35.**

N:r 119. *Den korta stund jag vandrar här.* — Mel. **186.**

N:r 120. *Ack, bliv hos oss, o Jesu Krist!* Str. 2—3 användas icke i KSB. — Mel. **99.**

N:r 121. Endast str. 5—6 behållas i KSB, så att början blir: *Si, Härrans ord är rent och klart;* psalmen i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **186.**

N:r 122. *O Gud! Vår broder Abels blod.* — Mel. **199.**

N:r 123. *Sion klagar, med stor smärta.* Str. 3 bör uteslutas. Denna stråf har fått en olämplig bearbetning i Försl. av 1914 och bör utgå även ur Ps.-B. — Mel. **77.**

N:r 124. *Vår Gud är oss en väldig borg.* — Mel. **124.**

N:r 125. *Hav i ditt minne Jesum Krist.* — Mel. **226.**

N:r 126. Till Ps.-B.; melodien kvarstår på sitt nummer i KSB. — Upprepningen av stråfens två sista rader bör uteslutas i Ps.-B., liksom över huvud sådana omtagningar synas vara ohugneliga. Vi påyrka, att i de fall då melodien värkligen kräver upprepning av vissa täxtord (såsom t. ex. i ps. 221) dessa täxtord i psalmboken böra tryckas två gånger, så att Församlingen känner sig säker på, vilka ord det är som upprepas. Psalmboken är ofta otydlig i detta avseende.

N:r 127. Till Ps.-B. Vår melodi 127 kvarstår på sitt

[1]) Se broschyren *Det senast (1914) reviderade Psalmboksförslaget,* sid. 8. Att icke förfara så, är ren halsstarrighet. Den nu gängse fattningen beror på en uppenbar blunder.

nummer. Hos Hæffner fanns för denna meterklass ingen brukbar moll melodi.

N:r 128. Till Ps.-B., jämte sin melodi.

N:r 129. *Jesu! Gör mig så till sinnes.* — Mel. **77.**

N:r 130. Försl. av 1914 behåller, med rätta, endast str. 8 *O, gode Ande! led du mig*, vilken blir begynnelsestråf i KSB. — Mel. **35.**

N:r 131. *Helige Ande, Sanningens Ande.* — Melodien **(131)** är svårsjungen i Församlingen: värklig sångbarhet, insjungning i minnet, är dock all värklig Församlingssångs förutsättning. Melodien kunde behöva en omarbetning i riktning av bättre fattbarhet för minnet.

N:r 132. Föres till Ps.-B:s *Liturgiska Avdelning.* — I st. f. Wallin 132 införes i KSB

F. 149, *Ditt ljus, o helge Ande, tänd.* — Mel. **199.**

N:r 133. *Kom, helge Ande, Härre god.* Omtagningen av den 3:dje värsraden uteslutes, så att meterklassen blir den 9:de (i st. f. 17:de); vi förorda mel. **198.**

N:r 134. *Kom, Helge Ande, Härre Gud!* Täxten är med rätta älskad, men dess melodi 134 har alltid varit svårsjungen. Man har försökt nya melodier, särskilt i Malmö med en bearbetning av den gamla melodien 199. Vårt förslag till lättnad för församlingssången skulle bli detta: Uteslut det onödiga *Halleluja* (vilket i melodi 134 sjunges på låga toner och saknar jublande karaktär, — helt naturligt, emedan det har satts i stället för ett tidigare *Kyrie eleison* som de låga tonerna passade väl till); dela sedan alla stråferna på mitten, och sjung varje halva på mel. 198! I täxten behöver då blott en enda ändring

göras, nämligen i den nya str. 2, vilken skulle få följande lydelse:

Du helga Kraft! Med nådens sken
Gör viljan god, gör själen ren,
Att livsens väg vi glade gå
Och på din ledning trösta må.

N:r 135. *Dig, helge Ande, bedje vi.* En ny melodi har länge varit önskvärd. Då emellertid införandet av nya melodier alltid är en vansklig sak, skulle vi föredraga att få sjunga täxten till en melodi, närbesläktad med den gamla, nämligen mel. **226,** vilken är allmänt känd och gärna sjungen. (Märk att Församlingen har sjungit mel. 135 i hundratals år, utan att kunna lära sig den). Följande skulle bli täxtens anpassade lydelse:

1. Dig, helge Ande! bedje vi
Att med din kraft du står oss bi
I svåra prövotider,
Och hälst uti den yttersta
När det till änden lider.

2. O ädla ljus! Gör, med ditt sken,
Vår tro på Jesum sann och ren,
Att den må frukter giva!
Hjälp oss, att vi i denna tro
Till änden faste bliva.

3. O kärlekseld! Uppvärm vårt sinn,
Allt hat, all ljumhet övervinn:
Att vi som bröder kära,
I endräkt, i försonlighet,
Må Kristi sinne bära!

4. O, högsta tröst i all vår nöd!
Oss uppehåll i liv och död!

O låt oss icke mista
Ditt bistånd, när i vaksam bön
Vi kämpa till det sista!

Omarbetningen är här stark, men vi se ingen annan utväg till att få psalmen sjungen i Församlingen. En förnuftig jämkning är icke blott tillåtlig, utan prisvärd.

N:r 136. *Helge Ande, hjärtats nöje!* — Str. 5—7 uteslutas i KSB; de samma äro umbärliga även i Ps.-B. — Mel. **136.**

N:r 137. *Anda, full av nåde!* — Mel. **137** anbefalles för nydiktning.

N:r 138. *Kom, helge Ande! till mig in.* — Mel. **138.** — Meterklassen kunde behöva ytterligare någon melodi.

N:r 139. *Vi låve dig, o store Gud!* Åhlströms melodi **139** är vanlig; kanske kunde dock en ny försökas.

N:r 140. *Av himlens här den Högstes makt.* — Mel. **140.**

N:r 141. *Dig, ljusets Fader! vare pris.* — Mel. **420.**

N:r 142. Till Ps.-B. I st. f. Wallin 142 införes i KSB

F. 162, *O Gud, behåll oss vid ditt ord.* — Mel. **198.** — Rubriken 'Lagen' flyttas till n:r 143.

N:r 143. *På Sinai stod Härren Gud.* — Mel. **39 b.**

N:r 144. *Gud har, av sin barmhärtighet.* — Mel. **144.**

N:r 145. *Om, Jesu! på min vandringsstig.* — Mel. **226** användes oftast.

N:r 146. *När världens hopp förtvinat stod.* — Mel. anbefalles för nydiktning. — Mel. **146.**

N:r 147. *Så högt har Gud, oss till stor fröjd.* — Mel. **41.**

N:r 148. Till Ps.-B. I st. f. Wallin 148 införes i KSB

F. 174, *Jesu, du som i din famn.* — Mel. **126.**

N:r 149. Till Ps.-B. — I st. f. Wallin 149 införes i KSB

F. 176. *Glad bekänner jag för världen.* Endast stråf 1 behålles. — Mel. **200.**

N:r 150. *O Jesu! än de dina.* — Mel. **97.**

N:r 151. *Jag kommer, Gud! och söker dig.* — Mel. **155.**

N:r 152. *Jesus Kristus är vår hälsa.* — Mel. **152.**

N:r 153. *Vad röst, vad ljuvlig röst jag hör!* — Mel. **153.**

N:r 154. *Vår Härres, Jesu Kristi, död.* — Mel. **154.**

N:r 155. *Du livsens bröd, o Jesu Krist.* — Mel. **155.**

N:r 156. *Jag vill i denna stund.* — Mel. **51.**

N:r 157. *Säll den, som haver Jesum kär.* — Mel. **154.**

N:r 158. *Av helig längtan hjärtat slår.* Behålles i Förslagets omarbetning (F. 185), dock med uteslutning av Försl. str. 3 och 5. — Mel. **154.**

N:r 159. Till Ps.-B. med sin melodi; den är svårläst och svårsjungen, särdeles om icke värsraderna — såsom önskligt vore — ordnas stråfiskt. I st. f. W. 159 införes i KSB.

F. 191, *Till dig, o milde Jesu Krist.* — Mel. **138.**

N:r 160. Endast str. 3 plägar sjungas: *O du, min ädla skatt;* den blir begynnelsestråf i KSB. Psalmen i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **160.**

N:r 161. *Dig, Jesu! vare evigt pris.* — Mel. **155.**

N:r 163. Str. 1—3 uteslutas i KSB, så att begynnelsen blir: *Till den himmel som blir allas Vilka höra Jesum till* (f. »honom»). Även ur Ps.-B. borde 1—3 utgå; Försl. av 1914 uteslöt endast str. 2. — Mel. **77.**

N:r 164. *Allt är redo, fallna släkte.* — Mel. **77.**

N:r 165. *Vak upp! Hör väkten ljuder.* — Mel. **33.**

N:r 166. Till Ps.-B. — I st. f. W. 166 införes i KSB

F. 255, *Med dopet och sitt helga ord.* — Mel. **138.** — Str. 5 uteslutes.

N:r 167. *En syndig man, som låg i syndens dvala.* Behålles såsom Försl. av 1914 har den (F. 259). — Mel. **167.**

N:r 168. *Store Gud, som handen räckte.* — Mel. **111.**

N:r 170. *Vart flyr jag för Gud och hans eviga lag?* Mel. anbefalles för nydiktning. — Mel. **170.**

N:r 171. *Bepröva mig, min Gud.* — Endast denna första

stråf behålles i KSB; psalmen i sin helhet föres till Ps.-B. — Mel. **160.**

N:r 172. *Tiden flyr. När vill du börja.* — Mel. **172;** anbefalles för nydiktning.

N:r 173. Till Ps.-B. med sin melodi. — I st. f. W. 173 införes i KSB

F. 278, *Förläna oss, o Jesu Krist!* — Mel. **138.**

N:r 175. *Bönhör mig, Gud! Bönhör den svage anden.* Str. 2—3 uteslutas, liksom i Försl. av 1914. — Mel. **167.**

N:r 176. *Varthän skall jag dock fly.* Str. 1—5 och 9—10 behållas i KSB; psalmen i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **51.**

N:r 177. Str. 1—4 uteslutas, så att begynnelsen blir *Jesu, ingjut i mitt hjärta,* och rästen må bli så som i Försl. av 1914. — Mel. **70.**

N:r 178. Föres till Ps.-B., med sin melodi.

N:r 180. Till Ps.-B. — Vill man i KSB behålla sista stråfen *Bliv, helge And'! mig nära,* på den grund att den någon enda gång sjunges, så sätt in *ömma* i 5:te värsraden (alltså: *din ömma vård och vakt)*; då nyttjas mel. **206.** (Jfr 466).

N:r 181. Till Ps.-B., jämte sin melodi. Märk att 1911 års Förslag (F1 292) omarbetade psalmen till meterklass 51 (från 133), vilket för denna otymp-liga psalm var välbetänkt. Men 1914 års Försl. (F2 263) återgick till den gamla meterklassen.

N:r 182. *Av djupsens nöd, o Gud! till dig.* — Mel. **182.**

N:r 183. *Till dig, av hjärtans grunde.* — Mel. **33.**

N:r 184. *Hjälp mig, min Gud! Ack, fräls min själ!* — Mel. **39 b.**

N:r 185. Endast str. 6—7 behållas i KSB, så att begynnelsen där blir: *Jag flyr till dig, min Frälsare!* Psalmen i sin helhet till Ps.-B.; hälst borde str.

2—4 uteslutas även där, ty de äro illa gjorda. Mel. **39 b.**

N:r 186. *Min högsta skatt, o Jesu kär.* — Str. 1—3 och 7—8 behållas i KSB; psalmen i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **186.**

N:r 187. *Min synd, o Gud.* — Melodien anbefalles för nydiktning. — Mel. **187.**

N:r 188. Till Ps.-B. — Det må anmärkas att även i Försl. av 1914 den 9:de stråfen är ytterligt banal (*»så hoppas jag det samma»*), och borde uteslutas.

N:r 189. Endast str. 5—6 användas i KSB: *O Härre Sebaot, vart skall jag taga vägen?* — Ps. i sin helhet till Ps.-B., ehuruväl str. 1—4 också där torde kunna undvaras utan saknad. Alexandrinerna äro klent gjorda. — Mel. **160.**

N:r 190. *O Gud, jag nödgas klaga.* — Str. 1 och 4—5 behållas; ps. i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **33.**

N:r 191. Endast str. 8—10 behållas i KSB: *Är du Guds godhet icke värd.* Det föregående må försvinna även ur Ps.-B., åtminstone str. 2—5. — Mel. **31.**

N:r 192. *Bort, mitt hjärta! med de tankar.* — Mel. **77.**

N:r 193. *Jag vet på vem jag tror, när mina synders minne.* — Mel. **160.**

N:r 194. *Till dig allena, Jesu Krist.* — Melodien anbefalles för nydiktning. — Mel. **194.** — För den som, i likhet med oss, alltid har kännt en bristande samhörighet mellan mollmelodien 194 och sista stråfen av psalmen, nämligen str. 4: *Ära ske Gud, som från sin tron,* föreslå vi en ändring i stråfens slut, så att den kan sjungas på mel. 35, vilken passar bäst till dess skaplynne. Stråfen skulle då få detta utseende:

Ära ske (l. *Pris ske vår*) Gud, som från sin tron
Till oss i nåd ser neder,
Och Jesu Krist hans ende sån,

Som för oss alla beder,
Och Andan, som med ljus och frid
Oss bliver när i all vår tid!
Dig vare pris och heder (l. *och ära*)!

Däräfter införes den under n:r 20; jfr sid. 13. Beträffande ändring av melodien **194**, se under n:r 221.

N:r 195. *O Jesu Krist! Till dig förvisst.* — Mel. **146.**

N:r 196. Till Ps.-B. — I st. f. W. 196 införes i KSB

F. 285, Str. 2: *Det finnes en, som sig förbarmar.* — Mel. **28.** — Endast str. 2, 4, 7 behållas.

N:r 197. Endast str. 4 användes i KSB: *Giv att jag alltid må i dina budord vandra.* Psalmen till Ps.-B., med undantag av str. 2, vilken saklöst bortfaller. — Mel. **160** passar bäst till den behållna str. 4; mel. 197 kvarstår på sitt nummer.

N:r 198. *Jag tackar dig, min högste Gud.* — Mel. **198.**

N:r 199. *O Gud! Ditt rike ingen ser.* — Mel. **199.**

N:r 200. *Tvivlan ur min själ försvinne.* — Mel. **200** (ny).

N:r 201. *Skapa i mig, Gud! ett hjärta.* — Mel. **200.**

N:r 202. *O Gud! som även räckt din hand.* Str. 4—5 må utgå, även ur Ps.-B.; Försl. av 1914 uteslöt endast str. 5. — Mel. **198.**

N:r 203. *Hjälp mig, Jesu! troget vandra.* — Mel. **264.**

N:r 204. *Jesu, du min fröjd och fromma.* — Mel. **2.**

N:r 205. *Jesu, du som själen spisar.* — Melodien anbefalles för nydiktning. — Mel. **205.**

N:r 206. *Vad gott kan jag dock göra.* — Mel. **206.**

N:r 207. Till Ps.-B. — I st. f. Wallin 207 införes i KSB

F. 284, *Den rätt på dig, o Jesu! tror.* — Mel. **198.**

N:r 208. *Till dig jag ropar, Härre Krist.* — Mel. **41.**

N:r 209. *Nu skall ej synden mera.* — Mel. **206.**

N:r 210. *Vaka, själ! och bed.* — Mel. 210 anbefalles till nydiktning.

N:r 211. *Upp, kristen! Upp till kamp och strid!* Str. 3

uteslutes utan saknad, även ur Ps.-B.; Försl. str. 3 (1914) är bättre än den gamla, men obehövlig. — Mel. **35.**

N:r 212. Vi föreslå att denna psalm får följande lydelse i och för KSB:

1. Jesu! Jag av din förening
Har, i allt mitt levnadslopp,
Själens ljus och hjärtats rening,
Samvetsro och saligt hopp.
Dolda skiften mot mig ila,
Men den frid, i dig jag fann,
Ingen växling lida kan.

2. Har jag nåd hos Gud i höjden,
Har jag i mitt samvet frid,
O hur lätt jag umbär fröjden
Av en yr och fåfäng tid.
Själens ro och sabbatsvila
Helga skall min vandringsstig
Och till himlen följa mig.

Sjunges därefter till mel. **111.** Men ingenting hindrar att Ps.-B. behåller den gamla lydelsen; denna har dock en ovig melodi, förorsakad av stråfens längd.

N:r 213. *Jesus är min vän den bäste.* — Mel. **8.**

N:r 214. *Jesus är mitt liv, min hälsa.* — Mel. **70.**

N:r 215. *Jesus allt mitt goda är.* — Mel. **215.**

N:r 216. *Jesus är min hägnad.* — Melodien **216** anbefalles för nydiktning.

N:r 217. *Kom, min kristen! Gud till ära.* — Med undantag av str. 5, vilken är bättre i den gamla fattningen, synes Förslagets (1914) bearbetning vara att föredraga; str. 10 *Jesu, giv* uteslutes med fördel. — Mel. **77.**

N:r 218. Till Ps.-B. — Uteslöts 1914, och torde knappt saknas.

N:r 219. Str. 5, 6, 8 behållas för KSB; psalmen i sin

helhet till Ps.-B. Förslaget av 1914 (F. 131) uteslöt str. 5, och har str. 7 bättre. Början blir då i KSB: *O, hur skall jag vedergälla.* — Mel. **200.**

N:r 220. *Jag vill dig prisa, Gud! min styrka.* — Str. 2—3 uteslutas. Omarbetningen i Försl. av 1914 (F. 292) är icke i allo prisvärd; särskilt str. 7 synes försämrad, emot vad som nu sjunges i Församlingen. — Mel. **28.**

N:r 221. *(Av hjärtat haver jag dig kär).* — Vi ville föreslå att denna täxt anpassas till mel. 194, enligt följande lydelse:

1. Kom, milde Jesu! bliv mig när
Och mig med dig förena.
I världen idel oro är,
Men frid hos dig allena.
Om än i kval min kropp och själ
Försmäktade, är du likväl,
O Jesu Krist! min frälserman,
Min frälserman!
Allena du mig hjälpa kan.

2. Åt dig, o Gud! som allt förmår,
Bör jag min tack hembära.
Lär mig ock nyttja, vad jag får,
O Härre! dig till ära.
Gud! Gör mig tålig, from och nöjd
Och över jordens sorger höjd.
O Jesu Krist! Ack, för din död,
Ack, för din död,
Var du min tröst i all min nöd.

3. Av dina änglar må till ro
Min själ till himlen föras,
Och kroppen vila i sitt bo
Tills där din röst skall höras.
Då skall jag, klädd i helig skrud,

Med mina ögon skåda Gud.
O Jesu Krist! Ack bönhör mig,
Ack bönhör mig!
I liv och död jag tillhör dig.

Begynnelsen av mel. **194** är denna melodis klenaste parti. Lyckligt vore att ersätta dess 8 första toner (och ackorder) med de motsvarande 8 första av mel. **5**, vilka utgöra den melodiens bästa parti. Förslaget är, må hända, överraskande, men Församlingen torde icke bli lidande därvid.

N:r 222. Till Ps.-B. Försl. av 1914 uteslöt str. 5—8; str. 5 synes oss dock värd att behålla.

N:r 223. Till Ps.-B. — Mel. **223** anbefalles för nydiktning; kvarstår på sitt nummer.

N:r 224. *Befall i Härrans händer.* — Mel. **33.**

N:r 225. Till Ps.-B. — I st. f. Wallin 225 införes i KSB

F. 305, *Från Gud vill jag ej vika.* — Mel. **206.** Endast str. 1, 2, 3, 7, 8 behållas.

N:r 226. *På dig jag hoppas, Härre kär.* — Melodien **226** anbefalles för nydiktning. — Om man för sista str. behöver en durmelodi, så kan **145** användas, — eller någon ny melodi.

N:r 227. *Gud är vår starkhet och vårt stöd.* — Mel. **35.**

N:r 230. Str. 6—8 behållas i KSB, och begynnelsen blir då *Var glad, min själ! Hav Härran kär.* — Psalmen i sin helhet föres till Ps.-B. — Mel. **199.**

N:r 231. *Ack, min själ! Hav gladligt mod.* — Mel. **29 b.**

N:r 235. Föres till Ps.-B. i sin gamla form, dock bör *ju—ju* över allt rättas till *ju—dess,* såsom F. 1914 (= F. 332) har.

N:r 236. Till Ps.-B.; utesluten 1914, och torde ej saknas av någon.

N:r 237. *I världen är så mörkt och tungt.* — Mel. **199.**

N:r 239. *Min själ och sinne, låt Gud råda.* — Mel. **28.**

N:r 242. Täxt och melodi föras till Ps.-B.; jfr 404.

N:r 243. Str. 5—7 behållas, och begynnelsen blir i KSB *Din sorg kan Gud i glädje vända.* Ps. i sin helhet intages i Ps.-B. — Mel. **28.**

N:r 244. *Vad sörjer du så svåra?* — Mel. **206.**

N:r 245. *Varför sörja, varför klaga?* Str. 2—3 uteslutas. Även Förslaget av 1914 uteslöt dessa. — Mel. **386.**

N:r 247. Hur vacker än denna psalm är, föres den till Ps.-B.; den användes sällan såsom Församlingssång.

N:r 250. *Uti din nåd, o Fader blid!* — Mel. **198.**

N:r 252. Täxt och melodi överföras till Ps.-B.

N:r 253. Str. 3—4 behållas i KSB, så att begynnelsen där blir *Ack giv att jag, o Fader huld!* — Psalmen i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **280.**

N:r 256. Till Ps.-B. — Förslagets rättelse i 1:sta stråfen införes även i Ps.-B.: *Men om du i din vishet, ser Att korsets prov mig gagnar mer, Jag samma låv dig ägnar.* — Mel. **186.**

N:r 257. Str. 10—11 behållas, begynnelsen blir alltså i KSB: *Säll är den som sina händer;* psalmen i sin helhet må intagas i Ps.-B., ehuru den är överflödigt lång. — Mel. **77.**

N:r 258. *Att bedja Gud, han själv oss böd.* — Mel. **31.**

N:r 260. *O Gud! all sannings källa.* — Mel. **33.**

N:r 261. *Mitt hjärta, fröjda dig!* — Mel. **197.**

N:r 262. På grund av sin längd och odelbarhet användes denna aldrig i Församlingssång; den föres, jämte melodien, till Ps.-B.

N:r 263. Föres till Ps.-B:s *Liturgiska Avdelning.*

N:r 264. *Låva vill jag Härran, Härran.* — Mel. **264 b.**

N:r 265. *Dig vare låv och pris, o Krist!* — Mel. **139.**

N:r 266. Föres till *Hymnariet.*

N:r 267. *Låvsjunger Härran, som i det höga.* Den vackra täxten borde få en ny durmelodi i st. f. den brukliga mollmelodien **131.**

N:r 268. *Hela världen fröjdes Härran.* — Mel. **2.**

N:r 269. *Ditt namn, o Gud! jag låva vill.* — Mel. **35.**

N:r 270. Till *Hymnariet.* (Jfr Lunds Domkyrkas Körsånger, n:r 5 och 13).

N:r 271. *Låver Gud i himmelshöjd!* — Mel. **29 a.**

N:r 272. *Nu tacker Gud, allt folk.* — Mel. **197.**

N:r 273. Str. 7—8 behållas i **KSB**, så att begynnelsen där blir *Jag vet, min Gud! att jag är alltför ringa.* Psalmen i sin helhet intages i **Ps.-B.** — Mel. **167.**

N:r 274. *Allt mänskosläktet av ett blod.* — Mel. **199.**

N:r 275. *Stilla jag på dig vill akta.* — Mel. **264.**

N:r 276. Str. 6 behålles i KSB, så att begynnelsen blir *O Jesu, värdes mig ledsaga.* Psalmen i sin helhet intages i Ps.-B. — Mel. **28.**

N:r 277. Till Ps.-B. — Åter en härlig psalm, som icke finner användning i KSB. För den enskilda andakten torde vår melodi 277 bli kärkommen (med sammanslagning av de 6 stråferna till 3). I st. f. Wallin 277 införes i KSB

F. 360, *Ej räds bekänna Kristi namn.* — Mel. **420.** Om denna till innehållet vackra täxt vinner insteg, så vore det önskligt att »Ej räds bekänna» (såsom otympligt) utbyttes mot något bättre, t. ex. *Bekänn, med glädje;* även borde i str. 2 *Blygs ej* och i str. 3 *Vik ej* få ersätta den fula omkastningen; i sista raden av str. 4 föreslå vi *Är han* (i st. f. Han är).

N:r 279. Föres till Ps.-B. I dess ställe införes, med rubrik 'Missionen', i KSB

F. 146, *O Härre Gud! Oss nådig var.* Täxten bör dock på följande sätt lindrigt omarbetas för anpassning till den förträffliga och bärande melodien **199**:

1. O Härre Gud! Oss nådig var
Och upplys själv de dina!
Gör all din kärlek uppenbar
Och låt ditt anlet skina;
Att livets ord vi rätt förstå
Och dina löften ära,
Att även hedningarna må
Din frälsning känna lära.

2. Välsigne och berömme dig
Var själ och mänskotunga!
Må hedningarna fröjda sig
Och hela världen sjunga:
Att du på jorden domarn är,
Som synden ej kan lida,
Men ordets ljus, som lyser här,
Kring jordens rund vill sprida.

3. Ditt frälsta folk anropar dig
Och vill dig tacksamt prisa
För nåden, som oändelig
Du velat oss bevisa.
Oss fatta med din starkhets hand
Och hjälp att vi, i fjärran,
För folken i all hednaland
Må härliggöra Härran!

N:r 280. Till Ps.-B.; melodien behåller sitt nummer. Täxten uteslöts 1914. I st. f. W. 280 införes i KSB

F. 150, *Upp, var ljus! Ty härligt lyser Ljuset, Sion! över dig.* (Märk omkastningen av de spärrade orden). — Mel. 111.

N:r 281. *Ej guld och rikedom jag har.* Vi föreslå uteslutning av str. 3 och omarbetning av de övriga stråferna, sålunda:

1. Ej guld och rikedom jag har,
Min lott är ringa vorden;
Men jag i himlen har en far,

Om intet stöd på jorden.
Han ser min vandel, från sin höjd,
Och vad han ger jag tager nöjd;
Hans tröst hos mig förbliver.

2. Hur nåderik, o Gud! du styr,
Det tyda alla stunder:
Den natt som sänks, den dag som gryr
Förkunnar dina under.
Du kläder liljorna i prakt,
Åt allt, vad rörs, med fadersmakt
Du daglig föda mäter.

3. Jag vet, du vill ej pröva mig
Mer än min kraft kan bära.
Ack! Nödens väg och brottets stig,
De gå var andra nära.
Men sviktar jag, du stöde mig!
Din trohet är evinnerlig;
Du älskar den du tuktar.

4. Min prövningstid ej evig är;
Ditt ord är mig en borgen
Att jag en gång med fröjd uppskär
Vad jag sår ut i sorgen.
Ty vill jag vandra livets stig
Med dygd och stilla hopp till dig,
Tills jag får ro i graven.

Äfter denna ändring av meterklass sjunges psalmen lämpligen till melodi **155** (meterkl. 72).

N:r 282. Till Ps.-B., med sin melodi. — I st. f. W. 282 införes i KSB

F. 152, *Lyssna, Sion! Klagan ljuder.* — Mel. **77**; endast str. 1 o. 4.

N:r 283. Till Ps.-B.; utesluten 1914. I st. f. W. 283 införes i KSB

F. 153, *Du, Sverges folk! Gud med sitt ord.* Str. 1 o. 3. — Mel. **199**.

N:r 284. Till Ps.-B.; utesluten 1914. — I st. f. W. 284 insättes i KSB

F. 200, *Kånung och Präst! Träd in i denna skara.* — Mel. **387** (icke *Integer vitæ* i KSB!). — Schemats pauser borde dock tillgodoses mera likformigt.

N:r 285. *I mänskors barn! som alla ägen.* — Mel. **19.**

N:r 286. Till Ps.-B. Uteslöts 1914. Stråf 3 kan dock behållas i **KSB:** *Må din vänstra hand ej veta.* — Mel. **77.**

N:r 287. Meterklassen (97) utgår ur KSB, då även ps. 101 och ps. 281 ha omarbetats av oss för bättre meterklass och melodi.

N:r 287 får följande lydelse:

1. Säll den som, mot den arma huld,
Och värksam för dess bästa,
Betalar Härranom sin skuld
Med kärlek till sin nästa;
Som tänker, i sin glädjedag,
På den som, torvtig, sjuk och svag,
Blott lever för att lida.

2. Förnöjelse och frid skall bo
I mänskovännens hydda;
Välsignelse och samvetsro
Hans rätter skola krydda;
Hans trogna bön, i sorgens tid,
På kvalens bädd, i dödens strid,
Skall Härren nådigt höra.

Sjunges på mel. **6** (meterkl. 72). Motsvarande ändringar ha företagits med n:r 101 och 281, varigenom, som sagt, den dåliga meterklassen, med dess melodi (101) som omfattade dessa tre psalmer, har avlägsnats, med bibehållande av psalmtäxterna.

N:r 289. *Mitt vittne vare Gud! Jag vill.* — Mel. **113.**

N:r 290. Till Ps.-B. Uteslöts 1914.

N:r 291. Föres till Ps.-B., jämte sin melodi.

N:r 292. Str. 6—7 behållas i KSB, så att början blir *Rent hjärta skapa, Gud! i mig.* Str. 2—5 må försvinna även ur Ps.-B. — Mel. **186.**

N:r 293. Till Ps.-B.; uteslöts 1914, utan tillräcklig grund.

N:r 294. *Ho är den, för Härran träder.* — Mel. **45.**

N:r 295. Till Ps.-B., jämte melodien.

N:r 296. Till Ps.-B.; uteslöts 1914; borde dock behållas till läsning.

N:r 297. *Du som åt människan.* — Mel. **160.**

N:r 298. *Oss kristna bör tro och besinna.* — Mel. **298.** Jfr 60, 64, 68.

N:r 299. Till Ps.-B. — I st. f. W. 299 införes i KSB

F. 443, *Bevara, Gud! vårt fosterland.* — Mel. **198.** Str. 4 är illa gjord och uteslutes.

N:r 300. Till *Hymnariet.* I st. f. W. 300 införes i KSB

F. 445, *Du, folk av våra fäders stam.* Mel. **378.** — Str. 6 utelämnas.

N:r 301. Till *Hymnariet.* — Uteslöts 1914, möjligen på grund av melodien. Vår nya melodi 301 anbefalles till prövning.

N:r 302. *Vår kånung och vårt fosterland.* — Mel. **52 b.**

N:r 303. Till Ps.-B:s *Liturgiska Avdelning.*

N:r 304. *O Gud! Vår kånung lycklig gör.* — Uteslöts 1914; med orätt. — Mel. **6.**

N:r 305. Till Ps.-B. *(Hymnariet).*

N:r 306. *Förgäves all den omsorg är.* — Mel. **199.**

N:r 307. *Si, huru gott och ljuvligt är.* — Mel. **6.**

N:r 308. *Kristen! Var för Härrans skull.* — Mel. **126.**

N:r 309. *O store allmakts Gud!* — Uteslöts 1914; borde behållas även i Ps.-B. — Mel. **160.**

N:r 310. *I Guds församling Härren Gud.* — Mel. **199.**
N:r 311. *Härre! Du som himlens lagar.* Utesluten 1914, med orätt. — Mel. **8 a.**
N:r 312. *När du, på samvete och ed.* — Mel. **35.**
N:r 314. Till Ps.-B. — Uteslöts 1914. Borde väl få stå kvar i Ps.-B.
N:r 315. *O Härre! Ho skall bo.* — Mel. **51 a.**
N:r 316. *Av dig förordnad, store Gud!* Str. 1, 2, 6 behållas i KSB. — Psalmen i sin helhet till Ps.-B. Mel. **35.**
N:r 317. *O Gud! Ditt folk dig beder.* — Mel. **206.**
N:r 318. *Du som din Församling vårdar.* — Mel. **8.**
N:r 319. *Till Hymnariet.* — I st. f. W. 319 ingår i KSB
Wallins 320, *Se, milde Gud! i nåd.* — Mel. **160.**

(Rubriken 'Vid en kyrkas invigande' följer med denna täxt).

N:r 320. Flyttas till 319. I st. f. W. 320 (flyttad till 319) införes i KSB
F. 232, *Sköna tämpel, Härrans boning.* Jfr Broschyren, s. 26. — Mel. **111.**
N:r 321. Till Ps.-B. — I st. f. W. 321 införes i KSB
F. 205, *Salig är den stilla stunden.* — Mel. **200.**
N:r 322. *Till Hymnariet.* — I st. f. W. 322 ingår i KSB
F. 41 str. 3: *O du som Sion vårdar.* — Mel. **1.** — Str. 1 o. 2 utelämnas.

Rubriken från 323 flyttas hit.

N:r 323. *Hör! Gud ännu sin nåd dig bjuder.* — Mel. **28.**
N:r 324. *O Gud! Det är en hjärtans tröst.* — Mel. **140.**
N:r 325. *O, huru ljuvlig är.* — Mel. **51.**
N:r 326. *Hur fröjdar sig i tämplets famn.* — Mel. **6.**
N:r 327. Str. 3 behålles i KSB, *Låt, store Gud!* Psalmen i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **199.**
N:r 328. *Hit, o Jesu! samloms vi.* — Omtagningen utelämnas. Mel. **328.**

N:r 329. Str. 3 behålles i KSB, *Vår öron öppna, Härre Gud!* — Psalmen i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **140.**

N:r 330. *O Jesu Krist! Dig till oss vänd.* — Mel. **198.**

N:r 331. } N:r 332. } Sammanslås på det sättet att str. 1 av 331 och str. 3 av 332 behållas. Mel. **126.** — Råsten utgår, liksom omtagningen. Förslaget av 1914 utesluter hela 332. I KSB skulle n:r 331 sålunda få följande lydelse:

1. Tack, o Jesu! för det ord
Du i dag oss låtit lära.
Må din sanning, på vår jord,
Rota sig och frukter bära!
Kom att i vårt hjärta fästa
Kärlek till vår Gud och nästa!

2. Gud! Vår utgång salig gör,
Våra brister nådigt hela,
Och all Satans list förstör,
Dagligt bröd låt oss ej fela!
Låt oss väl vår vandring ända
Och till dig i himlen lända!

Vore detta ej lämpligt också i Ps.-B?

I st. f. W. 332 införes i KSB

F. 219, *För Gud, som allting ser och vet.* — Mel. **186.**

N:r 333. Till Ps.-B., sådan såsom Förslaget av 1914 har den, dock med uteslutning av str. 4.

N:r 334. Till Ps.-B. — I st. f. W. 334 införes i KSB

F. 402, *På Gud, som åt fåglen bereder.* — Mel. **298.** — Endast str. 1—4 behållas.

Rubriken 'Makar' flyttas hit.

N:r 335. *Gud! Välsigna dessa hjärtan.* — Mel. **335.**

N:r 336. Till Ps.-B. Uteslöts 1914, troligen på grund av dess osångbarhet. — I st. f. W. 336 införes i KSB

F. 229, *Gud, se i nåd till dessa två.* — Mel. **198.** Endast str. 1—3 behållas.

N:r 337. *Nu blott för världen två.* — Mel. **337.**

N:r 341. *Du, som var den minstes vän.* — Mel. **126.**

N:r 348. *I blomman av min ungdoms dagar.* — Mel. **28.**

N:r 349. Till Ps.-B. — I st. f. W. 349 införes i KSB

F. 409, *Gud! I mina unga dagar.* — Mel. **77.** Endast str. 1—5 behållas.

N:ris 350—351. Till Ps.-B.; de uteslötos i Försl. av 1914, vilket väl, såsom ofta, berodde på att de äro författade till enskild läsning. De må behållas i Ps.-B.

N:r 352. *Kom, o Jesu! Väck mitt sinne.* — Mel. **8 b.**

N:ris 353—364. Till Ps.-B. — I Försl. av 1914 uteslötos 354—358; de må alla behållas till läsning. I st. f. W. 353 införes i KSB

F. 223, *O Jesu! Du, som själv har tagit.* — Mel. **19.**

I st. f. W. 354 införes i KSB

F. 224, *Dina blevo vi som späda.* — Mel. **264.**

I st. f. W. 362 införes i KSB

F. 426, *Härre Gud, vi anbefalla.* — Mel. **77.** I st. f. W. 364 införes i KSB

F. 434, *Var, milde Gud! de stumma när.* — Mel. **420.** Str. 9 kan utgå.

N:r 365. *Jag får ej se Guds dag.* — Mel. **197.**

N:r 366. *Du, all hälsas källa!* — Mel. **216.**

N:r 369. *Hälsans gåva, dyra gåva.* — Mel. **264.**

N:ris 370—75. Till Ps.-B.; av dessa uteslöt Försl. av 1914 endast n:r 374: den må behållas i Ps.-B., till enskilt bruk.

N:r 376. *Fridens Gud! Oss frid förläna.* — Mel. **2.**

N:r 377. *O du, som har.* — Uteslöts 1914; utan skäl. — Mel. **187.**

N:r 378. *Förfäras ej, du lilla hop!* Kan man ersätta de

erkänt olämpliga äldre melodierna (Hæffner 138 och 378) med en lika lämplig som vår nya 378, så bör denna omistliga psalmtäxt förtjäna det.

N:r 379. *Nu Härren Gud välsigne oss* och n:r 380 *Jag tror på Gud, och vet att han* kunna lämpligen sammanslås, med begynnelse (för båda): *Jag tror* etc., — samt på följande sätt anpassade till mel. 199:

1. Jag tror på Gud, och vet att han
Har avmätt mina öden.
Jag fruktar Gud och ingen ann,
Ja, icke själva döden.
För frihet, rätt och fosterbygd
Jag vapen trygg skall bära.
Gudaktighet är krigarns dygd
Och mänsklighet hans ära.

2. Nu Härren Gud välsigne oss!
Vår kraft, vårt mod han live!
Den evige bevare oss,
Och lycka han oss give!
Ja Gud, vår Gud, som till oss ser,
Skall hjälpen ej fördröja.
I Härrans namn vårt stridsbanér
Vi med förtröstan höja.

3. O du, som våra huvudhår
Och våra stunder täljer,
Du ensam över striden står
Och stridens offer väljer.
Och du är vis, och du är god,
Ty äre vi så trygga;
I ditt beskärm vi have mod,
På dig vårt hopp vi bygga.

I denna form skall psalmen kunna sjungas i det rätta ögonblicket. I sin förra form, och till någon av melodierna 21 eller 380, vore den oanvändbar.

N:r 381. Till *Hymnariet*, med sin melodi. — Utesluten 1914.

N:r 383. *Ära ske Härran! Vår hjälpare Härran är vorden.* — Mel. **383.** Denna bör sjungas rytmiskt, såsom ock i vår koralbok föreslås.

N:r 384. *Härre! Dig i nåd förbarma.* — Mel. **386.**

N:r 385. *O du, som alla hjärtan ser.* — Denna härliga psalm skulle säkerligen ha sjungits vida oftare, om Hæffners melodi hade varit mera sångbar. Vår **52 b** passar bättre.

N:r 386. *Hör ditt Sions bittra klagan.* — Mel. **386.** En ny melodi skulle möjligen vara på sin plats här.

N:r 387. *Vänd av din vrede.* — Mel. **387.**

N:r 388. *Store Gud, med skäl du klagar.* — Mel. **70.**

N:r 389. *Vänder om, I sorgse sinnen!* — Mel. **77.**

N:r 390. Till Ps.-B., jämte sin melodi. — I st. f. W. 390 införes i KSB

F. 451, *Ett folk som tärt av tvedräkt står.* — Mel. **199.** Endast str. 1 behålles.

N:r 391. Till Ps.-B. — I st. f. W. 391 införes i KSB

F. 457, *När vi i högsta nöden stå.* — Mel. **198.** — Str. 6—7 utelämnas.

N:r 392. *Den blida vår är inne.* — Mel. **392** eller **394.**

N:r 393. *Naturen åter träder.* Uteslöts 1914, kanske för det mel. 1 icke är passande. Man kan ju pröva vår nya 393. Psalmen är förtjusande och är kär för lekmännen.

N:r 394. *Den blomstertid nu kommer.* — Mel. **394.**

N:r 395. *O Gud! Din himmel gråter.* — Man kunde tycka att den icke hör till kyrkosången. Men tänk på allmogen i landskyrkorna! — Mel. **395** eller 33.

N:r 396. *Du, mänskors Fader, himlars Gud.* — Mel. **99.**

N:r 397. *Sin suck naturen skickar.* — Mel. **1.**

N:r 398. Till Ps.-B. I st. f. W. 398 införes i KSB

F. 485, *Kommen för Härrán med tacksamhet, gamla och unga!* — Mel. 383 (rytmiskt).

Rubriken 'Jordens fruktbarhet' flyttas dit, i st. f. 'När åskan går'.

N:r 399. *Giv oss, o Gud! ett dagligt bröd.* — Mel. 198.

N:r 400. *I nåd du, Härre! på oss tänkt.* — Mel. 186.

N:r 401. Till Ps.-B. — I st. f. 401 införes i KSB

F. 484, *De rika skördar som förgyllde.* — Mel. 28. — Str. 3 utelämnas.

N:r 402. *Gud över oss förbarmar sig.* Uteslöts 1914; vi föreslå att den räddas åt KSB och Ps.-B. genom följande lindriga omarbetning av täxten (uteslutning av str. 2 och sista raden i str. 1 och 2), varäfter den sjunges på mel. 199:

1. Gud över oss förbarmar sig,
Han låter, för de sina,
Så kärleksrik och nådelig
Sitt klara anlet skina:
Att vi hans vägar känna må,
Hans helga vilja lära,
Att vi på jorden må förstå
Hans salighet och ära.

2. Ja, tacke, Gud! och låve dig
Allt folk, med dygd och fromma.
Si, jorden bär nu rikelig
Sin gröda, frukt och blomma.
Högtlåvat vare, i all land,
Ditt namn båd' när och fjärran!
Välsignat haver oss din hand:
All världen prise Härran!

N:ris 403—405. Till Ps.-B. — Försl. av 1914 uteslöt även 403 och 404, utan tillräckligt skäl. I st. f. W. 405 införes i KSB

F. 498, *Hur härligt vittna land och sjö.* — Mel. 138.

N:r 406. Till Ps.-B., med vår nya melodi **406**. Se n:r 68.

N:ris 407—409. Till Ps.-B. Försl. av 1914 uteslöt 409, vilket synes oberättigat; dess melodi är 28.

N:r 410. *Din godhet rätt att låva.* Behålles i KSB så som i Försl. av 1914. — Mel. **206**.

N:r 411. Vi föreslå, åtminstone för KSB, följande lydelse:

1. Det gamla år framgånget är,
Nytt kommer nu i stället här.
Gud vare låv att vi i frid
Fått leva intill denna tid!
Giv att en var nytt sinne får
Och i sin gamla synd ej står!

2. Hur mången nöd, o Härre god!
I detta år oss förestod,
Du haver dock, fast dagelig,
Den från oss vänt så faderlig.
Låt oss få trygga oss därvid
Att du är nådig, mild och blid!

3. Ho är väl värd så mycket gott?
Ditt fadershjärta gör det, blott:
Du kan för din barmhärtighet
Ej länge se vår uselhet.
O, att vi dock rätt tänkte på
Att det med oss skall ände få!

4. Vi bedje, vi åkalle dig:
Förlåt vår synd, misskundelig!
Låt sakramenten och ditt ord
Ej tagas bort ifrån din hjord!
Din kärlek i vårt hjärta tänd,
Så varder satans list bortvänd!

5. Sträck över oss din högra hand,
Välsigna stad, välsigna land!
Giv oss, o Gud! ett dagligt bröd,
Och fräls oss du i all vår nöd!
Förlän oss frid med enighet,
Och allt vad du oss gagna vet!

6. Så vilje vi, o Fader blid!
Dig tjäna nu och allan tid.
Din helga Andas kraft oss giv
Till kärlekens och trones liv!
Och låt oss, sist, bland änglars kor
Låvsjunga dig med glädje stor!

Den sjunges då på mel. **31**; och vi hemställa om någon har saknat den värsrad vi faktiskt ha uteslutit ur varje stråf. (Hæffnermelodien 370, vilken äljest skulle användas, får väl anses omöjlig).

N:r 412. *Vår tid är ganska flyktig här.* Str. 2 uteslutes ur KSB; den plägar icke sjungas, och är alldeles umbärlig. — Mel. **55.**

N:r 413. *Giv, o Jesu! fröjd och lycka.* — Mel. **136.**

N:r 414. Denna vackra psalm föres (med vår melodi) till Ps.-B.

N:r 415. *Så lyktar än ett år sitt lopp.* — Mel. **226.**

N:ris 416—419. Till Ps.-B.; de sjungas och läsas väl endast i enskild andakt.

N:r 420. *Din klara sol går åter opp.* — Mel. **420.**

N:r 421. *Pris vare Gud, som låter.* — Mel. **394.**

N:r 424. *Den signade dag som vi nu här se.* Försl. av 1914 ökar de nio stråferna med två. Detta synes onödigt. Jfr under n:r 68. — Mel. **424.**

N:r 425. *Min Gud och Fader käre.* — Mel. **394.**

N:r 426. *Ljus av ljus, o morgonstjärna!* Man förgäter alltför ofta, att den vackra originaltäxten är av Opitz. — Mel. **136.**

N:r 427. Str. 7—11 behållas i KSB. Början blir: *Beskydda kånung, folk och land.* — Mel. **198.** — Psalmen i sin helhet till Ps.-B.

N:r 428. *Varmed skall jag dig låva.* — Mel. **206.**

N:r 429. *Vak upp, min själ! giv ära.* — Mel. **429.** Str. 2—5 sjungas aldrig och må saklöst utgå, åtmin-

stone ur KSB. Säx stråfer äro väl rikligen nog, även i Ps.-B.

N:r 430. *Vak upp, min själ! och var ej sen.* Str. 7 bör införas i den förträffliga omarbetning som den har fått i Försl. av 1914. Den kretiska utvidgningen av de korta värserna är icke en förbättring (-⏑- för -⏑), men däråt är nu intet att göra. Må man emellertid akta sig för kretikern, (-⏑-) i nydiktningar, vilka för övrigt äro allt annat än välkomna till den storartade mel. 55; och denna är redan alltför mycket anlitad. — Psalmen är mycket lång; str. 2, 7 och 8 vore väl umbärliga. — Mel. **55.**

N:r 431. *Vi tacke dig.* — Mel. **187.**

N:r 433. *När allt omkring mig vilar.* — Mel. **433.**

N:r 434. *Så går en dag än från vår tid.* Mel. **420.**

N:r 435. Till Ps.-B. — I st. f. W. 435 införes i KSB.

F. 532, *Nu vilans dag förflutit.* Mel. **433.** — Str. 3 utelämnas.

N:r 436. *Din sol går bort, men du blir när.* — Mel. **198.**

N:r 437. Lindschöld—Wallins sköna aftonpsalm kommer aldrig till användning i Församlingens allmänna sång, och har icke sin plats i KSB.; att utmönstra den ur Ps.-B. vore dock klandervärt. Den andra stråfen, *Skriv på fästet, klara måna!* etc., kan likväl undvaras, av åtskilliga skäl; i enlighet med Broschyren (1915) föreslå vi att psalmen, försöksvis, får följande lydelse:

Str. 1. Jag i tysta skuggors timmar etc.

2. Klara måne! Jag vill glömma
Vad i dagens buller hänt,
Och i stilla tankar dömma
Om den oro hjärtat kännt.

På din grund, med blida strålar,
Höga sinnens ro du målar, —
Sinnebild av ljus och frid
Undan mörker, storm och strid. [1])

3. Häpen såg jag, i det höga,
Stjärnehären tåga opp.
Men min tro var själens öga,
Själens trängtan blev till hopp.
Fadershuset fick jag hinna,
Du, o Fader! låt dig finna
Genom smärtans bittra tår,
Genom Sånens *Fader vår.*

4. O så nära, mig så nära,
Är du, Gud, Oändlige! etc.

5. Din är jag, när jag uppvaknar etc.

N:r 438. Till Ps.-B. I st. f. W. 438 införes i KSB
F. 515, *O Kriste! Du som ljuset är.* — Mel. **198.** Str. 5 utelämnas; i str. 4 läses nu dem (i st. f. dem som).
N:r 439. *Nu är en dag framliden.* — Mel. **206.**
N:r 440. Till Ps.-B., med sin melodi. I st. f. W. 440 införes i KSB
F. 524, *Du som dig förbarmar.* Mel. **216.**
N:r 442. *Nu vilar hela jorden.* — Mel. **433.**
N:r 443. *Var nu redo, själ och tunga!* — Mel. **136.**
N:r 444. *Min vilotimma ljuder.* — Mel. **33.**
N:r 448. *Gud, lär mig dock besinna.* — Mel. **33.**
N:r 449. Till Ps.-B. — I st. f. Wallin 449 införes i KSB
F. 241, *Guds sån bar törnekrona.* — Mel. **429;** endast str. 1—4 behållas.

---

[1]) Denna stråf är en bearbetning av O. von Dalins "*Täcka måna! Hjälp mig glömma*" etc. Den synes vara en lämplig ersättning för den gamla "*Skriv på fästet, klara måna*" etc. — Jfr. Broschyren, sid. 37 och 41.

N:r 451. *Mina levnadstimmar stupa.* Str. 1, 2, 11 behållas i KSB. — Utesluten 1914, och det må ju medgivas att den föga lämpar sig till allmän Församlingssång. Får dock ej saknas i Ps.-B. — Mel. **386.** Därjämte finnes en användbar melodi av J. A. Rosén, mycket sjungen i Malmö.

N:r 452. *Jag går mot döden, var jag går.* — Mel. **452** bör icke användas till nydiktning, därtill är den alltför speciell.

N:r 453. Till Ps.-B. — Uteslöts 1914; str. 2—3 äro onekligen skrala. I st. f. W. 453 införes i KSB

F. 328, *När ingen dager ögat skådar.* Mel. **28;** endast stråferna 1, 2, 5 behållas.

N:r 454. Till Ps.-B. — I st. f. W. 454 införes i KSB

F. 330, *Sorg före glädje går.* Mel. **51;** endast str. 1, 2, 4, 5, 7 behållas.

N:r 455—458. Till Ps.-B. — Mel. till 456 bör följa med psalmen.

N:r 459. Str. 2—5 behållas. Början blir: *Här söka världens barn med makt.* — Psalmen i sin helhet till Ps.-B. Mel. **280.**

N:r 461. *O hoppets dag som klarnar opp.* Str. 3—6 utgå ur KSB. Mel. **89** användes med fördel. — Uteslöts 1914, men synes oss böra kvarstå i Ps.-B.

N:r 462 str. 8 *Lär mig, o Härre! märka* kan användas i KSB, om den omarbetas för anpassning till mel. **206,** t. ex. genom att inflicka en värsrad mot slutet, sålunda:

Lär mig, o Härre! märka
Vad evigt gagnar mig.
Låt nåden i mig värka
Det liv som är av dig.
Då kan jag, trygg och nöjd.

Min själ åt dig befalla,
Att du mig värdes kalla
Till dig i evig fröjd.

N:r 464. Uteslöts 1914 och må helt och hållet utgå ur både KSB. och Ps.-B.

N:r 465. Likaledes. Den är sannerligen föråldrad och rent av skadlig för våra sena och närvösa tiders barn.

N:r 466. För att denna skall få stå kvar i KSB, föreslå vi dels att endast str. 7—8 behållas, dels att två stavelser inflickas i 5:te värsraden. Jfr. 180. Psalmens lydelse i och för KSB blir då följande, till mel. **206** (i st. f. Hæffners 180):

1. Nu jag min suckan ställer
Till dig, min Gud! och tror
Att ej din dom mig fäller,
Fastän min skuld är stor.
För Jesu [Kristi] skull
Jag vet, du ej förkastar
Den själ som till dig hastar
Betryckt och ångerfull.

2. Nu världen från mig vike!
Lik rövarn, ber jag dig:
"Ack, Härre! i ditt rike
Tänk ock i nåd på mig!"
Dig vare [evigt] pris!
Jag hör dig, Jesu! svara:
"Hav tröst! Du skall ock vara
Med mig i paradis!"

N:r 468. Till Ps.-B., jämte sin melodi.

N:r 469. *O Jesu Krist, sann Gud och man.* — Mel. **31.**

N:r 470—471. I KSB kunna dessa båda psalmers sista stråfer sammanställas, och då användas sålunda:

1. I liv och död min tillflykt bliv!
Jag i din hand mig giver.
När du, o Jesu, är mitt liv,
Min vinning döden bliver.
När du allena är mitt hopp,
Skall jag fullborda väl mitt lopp
Och livsens krona vinna.

2. Kom Jesu! du min Frälserman,
Kom för mig till det livet
Som i de evigt sällas land
Dem trognom varder givet!
Lär mig fullborda så mitt lopp
Att själen tages till dig opp
Till de utvaldas skara!

I deras helhet föra vi båda psalmerna till Ps.-B., så vida ej vår sammanställning skulle anses vara tillfyllest även för Ps.-B. — Mel. **280.**

N:r 472. Till Ps.-B., jämte sin melodi, H. 472, vilken var lika med H. 335.

N:r 474. *Älskar barnet modersfamnen.* Mel. bör bli vår nya **127.**

N:r 475. Till Ps.-B. — Försl. av 1914 borde icke ha uteslutit den; kan något skäl förebäras? Rimmet Frälsare : salige i str. 4 är klent, och salige måste här utbytes mot saliga (neutr. pl.). Avhjälp det, eller stryk str. 4!

N:r 477. *Jag längtar, av allt hjärta.* Str. 1, 5, 8, 9 behållas i KSB.; psalmen i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **33.**

N:r 478. Till Ps.-B., jämte sin melodi.

N:r 479. Str. 2, 3, 5 behållas i KSB., så att begynnelsen blir *Förlåt min synd, och giv mig till.* — Ps. i sin helhet till Ps.-B. — Mel. **280.**

N:r 480. *I Kristi sår jag somnar in.* — Mel. **480.**

N:r 481. Trots dess skönhet, måste vi föra även denna

till Ps.-B. allena. Psalmen användes föga i kyrkan. I st. f. W. 481 införes i KSB

F. 571, *Hemlandstoner mäktigt ljuda.* — Mel. 8 (lämpligast vår 8 b).

N:ris 482—483. Till Ps.-B.; Förslaget av 1914 utesluter båda, förmodligen därför att de endast läsas. — Mel. 483 följer med till Ps.-B.

N:r 484. *Så skön går morgonstjärnan fram.* — Mel. **55.**

N:r 485. Till Ps.-B. — I st. f. W. 485 införes i KSB

F. 580, str. 6—8, så att början blir: *Vid evighetens brunnar.* Mel. **33.**

N:r 486. *I himmelen, i himmelen.* — Mel. **486.**

N:r 487. *I hoppet sig min frälsta själ.* — Wallins bearbetning är vida mera sångbar i Församlingen än Förslagets av 1914. — Mel. **487.**

N:r 488. Till Ps.-B. — I st. f. W. 488 införes i KSB

F. 234, *En handsbredd är vår levnads mått.* — Mel. **89.** Rubriken 'Vid kyrkogårdsinvigning' medföljer.

N:r 489 str. 6: *O Gud! låt städs min hädanfärd.* — Mel. **280.**

N:r 491. *Kommer till en Fader åter.* Behålles i KSB, med villkor att i omkvädet strid utbytes mot det tvåstaviga strider; däräfter sjunges den på den välkända mel. 111.

N:r 492. *Nu tystne de klagande ljuden.* — Mel. **492.**

N:r 493. Str. 5 ensam användes i KSB. *O Jesu! Giv att barnslig tro.* — Mel. **487.**

N:r 495. *Så vila i välsignelse.* — Mel. **99.**

N:r 496. *»Vaker upp!» en stämma bjuder.* — Mel. **3.**

N:r 497. *O mänska! Till en Fader kom.* — Mel. **199.**

N:r 498. *En dag skall uppgå för vår syn* — Mel. **280.**

N:r 499. *En gång dö och, sedan, domen.* — Mel. **77.**

N:r 500. *Du som fromma hjärtan vårdar.* — Mel. **136.**

Översikt och önskemål.

1. Den reduktion vi ha åstadkommit i meterklassernas antal, har följande utseende:

Bibehållna äro följande meterklasser[1]) från Wallins Ps-B.:

a. Endast en gång förekommande: Kl. 2, 5, 7, 8, 12, 13, 18, 23, 28, 30, 31, 33, (46), 57, 59, 65, 69, 74, 75, 79, 85, 88, 90, 105, 107, 111, 118, 119, 126, 138, 143.

b. Mer än en gång förekommande meterklasser: Kl. 3, 4, 9, 11 (& 24), 16 (& 78), 17, 19 (& 58), 27 (& 36), 32, 38, 41, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 51, 54, 55, 60, 61, 63, 66, 68, 70, 71, 72, 83, 84, 86, 92, 94 (& 113 & 127), 95, 96, 100, 101, 102, 108, 109, 110 (& 133), 112, 117, 129, 130, 131, 134.

c. Tvänne meterklasser, nämligen kl. 1 och 76, vilka tillsvidare sakna psalmtäxt i KSB, anbefallas f. n. blott till nydiktning, jämte många andra (Se sid. 6).

Kvarstående i KSB. äro alltså, av den Wallinska psalmbokens 144 meterklasser, högst 80.

Detta är för visso icke någon fattigdom. Och man bör besinna att talet 80 ju här betecknar minimum av de melodier som de av oss behållna psalmtäxterna kräva. Melodiantalet ökas nämligen för sådana meterklasser som äro rika på psalmtäxter, enär de större meterklasserna kräva, minst, var sin durmelodi och var sin mollmelodi (jfr N. & W:s Koralbok, sid. 318). I själva värket uppgår det av oss föreslagna melodiantalet till något över 100. Vi ha på annat ställe starkt betvivlat att Församlingen i genomsnitt skulle kunna tillgodogöra sig ens ett halvt hundratal melodier. Skall någon då våga bestrida vår mening, grundad på lång erfarenhet, att 100 brukbara

[1]) Meterklasstabeller finnas av olika slag. Vi följa här Nodermanns tabell, *Svensk Hymnologi* I, sid. 125 ff.

melodier, till allmän gudstjänstsång, är över nog? Märk, i en medsjungande evangelisk-luthersk Församling.

Det har länge varit alla koralbokutgivares stora svårighet att finna sig till rätta med de många meterklasserna, utan att nödgas bjuda allt för många melodier. Enär meterklasserna voro givna i och med psalmtäxterna, blev det melodierna som fingo sitta emellan, emedan man har nödgats anpassa dem även för andra än de meterklasser, för vilka de voro avsedda. Beträffande täxterna, hade man alltsedan år 1819, då de stadfästes, ej kunnat tillåta sig något utvidgat tillmötesgående mot de melodier som under seklets lopp ha visat sig vara mäst livskraftiga och således förtjänta av ökad uppmuntran. Då så är, borde ingen tycka illa vara att vi, vid ett så enastående tillfälle som den nuvarande utsikten till täxternas revidering, ha tagit till orda för lämpliga omändringar av en del goda men svårsjungna täxter, i riktning av dessa täxters anpassning till värkligt sångbara och beprövade melodier; de nödiga omändringarna ha över huvud hittills ej ens varit möjliga enbart genom »skarvning» av melodierna, och de måste således, enligt vår tanke, företagas just vid ett tillfälle som detta. Möjligen skall någon tycka, särdeles vid första påseendet, att vi, i vår iver, ha gått får långt med våra ändringsförslag; säkert är, att vi knappt på något enda ställe, bland mera allmänt kända täxter, ha föreslagit någon ändring som ej under åratal, för varje gång täxt och melodi ha förekommit i gudstjänsten, har trängt sig på oss såsom ett behov, en framtida nödvändighet, ett önskemål. Vi hysa nu den förhoppningen, att man ej skall låta avskräcka sig av ändringarna såsom sådana, utan tåligt och fördomsfritt pröva, huruvida icke de ifrågavarande täxternas nya gestalt, sjungen till de föreslagna melodierna, ändå värkligen förtjänar ett beaktande.

2. De täxter ur den Wallinska psalmboken som vi föreslå att, genom en lindrig bearbetning, vanligen en hälsosam förkortning, rädda åt **KSB**, d. v. s. levande Församlingssång, äro de följande:

N:r 21, 23, 57, 59, 62, 64, 88, 101, (103), 133, 134, 135, 180, (194: 4), 212, 221, 281, 287, 331—32, 379—80, 402, 411, 462, 466, 470—71, 491.

3. De gamla psalmer, eller enstaka stråfer, som vi förorda att man, i motsats mot **F.** 1914, må behålla i **Ps.-B.**, [1]) äro ungefär följande:

2, 6, 8, 13, 15: 1—3 och 6; 18, 19: 1—4, 6, 8 (läs: *Ack, han* etc.), 20: 4; (26), 27, 30: 1—4, 7; 37, 40: 1, 7, 8; 41, 42: 1, 7, 8; 70: 1, 4, 5, 7, 10—12; 71: 1, 7; 80: 1, 8—10; 81, 83: 1, 2, 4; 115: 3; 280, 283, 284, 286: 3; 290, 293, 296, 301, 304, 309, 311, 314, 336, 350, 351, 354—58, 374, 377, 381, 393, 402—4, 409, 451, 453, 461, 475, 482, 483.

4. Med större eller mindre tvekan antyda vi här, provisoriskt, en del gamla psalmer, eller stråfer, som vi för vår del skulle, utan saknad, se uteslutna ur **Ps.-B.** (liksom förut ur **KSB**), — utan att här taga i betraktande huru **F.** 1914 förfor därvidlag:

3: 5; 4, 37: 2, 3; 38: 4, 5, 7; 39: 4, 5; 43, 44: 3, 4, 6, 7; 74: 4, 9; 75: 2, 3, 5, 7—9, 11, 13—15, 19; 79, 83: 3; 110: 2—6; 111: 7, 8; 123: 3; 130: 1—7; 136: 5—7; 158 (= **F.** 185: 3, 5 ut, se åvan, sid. 31); 163: 1—3; 169: 2, 3, 7; 175: 2, 3; 177: 1—3 (se åvanf. sid. 32); 185: 2—4; 188: 9; 189: 1—4; 191: 2—7; 197: 2; 202: 4—5; 217: 10; 218; 222: 6—8; 236, 245: 2—3; 292: 2—5; (411: 4); 412: 2; 429: 2—5; 430: 2, 7, 8; 462: 1—7; 464, 465. De helt och hållet kasserade äro, som man finner, högst få (åtta).

Det skulle må hända ha varit nyttigt att i detalj gå

[1]) Angående samtliga de psalmer som vi överföra från KSB till Ps.-B., se Förteckningen sid. 10—57. Nummer som vi där helt enkelt utelämna, äro av F. 1914 icke uteslutna ur Psalmboken, icke häller av oss.

igenom t. ex. professor Aurelius' granskning av F. 1914, med avsende på de gamla stråfer som kanske kunde räddas genom en omarbetning, i st. f. att uteslutas. Men detta är ett otacksamt göra, så länge man icke har en aning om de nya Kommitterades ställning till våra synpunkter över huvud.

5. I och för predikantens psalmsättning, anbefalla vi den välbehövliga reglen, att icke av långstråfiga psalmer lika många stråfer böra sjungas som av kortstråfiga. Särskilt på orter där körsångare stödja eller leda Församlingssången, är det billigt att man icke fördärvar de unga sångarnas röster genom alltför långa psalmer. Hittills har det varit ganska vanligt att den psalmsättande predikanten har ägnat en otillräcklig tanke åt lämpligheten, ur musikalisk synpunkt, av det som skall sjungas.

6. Psalmboken bör uppställas och tryckas i värsform. Det brukliga sättet med blandade och fortlöpande värsrader gör all översikt omöjlig och försvårar förståendet för den som vill sjunga (eller läsa upp) ur Psalmboken.

Vi föreslå att psalmboken tryckes för sig själv, utan evangelieboken. Därmed göres en stor besparing av utrymme och kostnad. Psalmboken blir då icke större än nuvarande psalm- och evangeliebok tillsammans. Man överskattar vanligen Församlingens behov att ha Evangelieboken med sig i högmässan; men psalmboken är omistlig.

På tal om sättet att trycka psalmtäxten, yrka vi ytterligare, för de få fall där någon värsrad, eller del av värsrad, bör upprepas d. v. s. omtagas i sång, att reprisen tryckes fullt ut å nyo, så att ingen villrådighet uppstår om vad som värkligen skall sjungas två gånger.

7. Vi ha låtit oss angeläget vara att i stor utsträckning intaga i KSB, sådan vi f. n. tänka oss den, värdefulla

psalmer ur 1914 års Förslagsförråd, och det har lyckats oss att inpassa ett förvånande stort antal av dessa i sådana luckor, som ha uppkommit vid våra uteslutningar av de täxter som Församlingen faktiskt icke har kunnat eller någonsin behövt sjunga i Högmässogudstjänst. Vi ha här inpassat dessa nya täxter i enlighet med innehållet, under de gamla rubrikerna. Den förstärkta Revisionskommittéen bör kunna fortgå på den vägen och omsider fylla ytterligare luckor, än här, än där, hälst alla. Det gamla 500-talet kan sålunda fyllas, men det bör icke överskridas, icke ens genom nummerna i ett Tilläggshäfte. Före sekeldagen 1919 kan väl icke detta Provisorium avlysas; kanske icke före 1939, hundra år äfter J. O. Wallins bortgång.

8. **KSB**, kyrkans gudstjänstliga Sångbok, måste, såsom sådan, tryckas för sig, och stråfiskt, med gammal nummerföljd.

9. Men hur skall **Ps.-B.** förhålla sig till denna, i de fall då täxterna icke äro identiska och gemensamma? [1]) Sorteringen eller urskiljandet av vad som varken hör till **KSB** eller till **Ps.-B.**, utan till vad man kallar »Hymnarium», eller till vad man kallar den »Andeliga Visboken», är också en fråga som tål att tänka på. Men när var någon stor sak utan sina besvärligheter? En god vilja på alla goda håll, och en praktisk blick, jämte å ena sidan pietet för det gamla och omsorg om vad det nya släktet har rätt att fordra, — på den vägen skola vi alla, hand i hand, närma oss målet.

* *
*

[1]) Det bleve ju ibland nästan en nödvändighet att tillstädja dubbelnummer, t. ex. n:r 2 a för *Härren vår Gud* etc. (KSB) och 2 b för Härre, evigt stor i ära (endast i Ps.-B.); n:r 21 a och b; n:r 88 a och b.

Att få dessa våra tankar och förslag prövade, både ur musikalisk och prosodisk synpunkt, det är vår varma önskan.

Lund, Julen 1915.

Preben Nodermann. *Fr. Wulff.*

Sedan åvanstående uppsats var skriven, erfara vi den bebådade Psalmbokskommittéens sammansättning och begränsning. Den utgöres f. n. av tre nya medlemmar, nämligen biskop Billing, biskop Lönegren, adj. E. Liedgren, samt två av de förutvarande ordinarie medarbetarna, biskop Eklund och redaktör E. N. Söderberg; alltså tills vidare ingen kyrkomusiker eller speciell hymnolog.

Man frågar sig nu, icke utan spänning, vad denna kommitté ärnar och förmår företaga med »1914 års Förslag».

Antag att Kommitterade vilja, så långt möjligt är, behålla allt vid det gamla Wallin—Hæffnerska. Då står Kommittéen ändå inför följande alternativer. Det ena är, att behålla ett stort antal sådana meterklasser som (enligt vår utredning) ha visat sig vara i praktiken obrukbara: i sådant fall måste man, för att få en sångbar psalmbok, anlita nya och bättre melodier, än de gamla, till dessa dåliga meterklasser.

Det andra alternativet är, att icke vilja veta av några nyanskaffade melodier; men i sådant fall måste man då utmönstra de dåliga meterklasserna. Ty att gynna och behålla både dåliga melodier och dåliga meterklasser, det vore orimligt; om det kunna svårligen tre biskopar enas.

För vår del vilja vi långt hällre undvara nya melodier, än dragas med de av oss utdömda dåliga meterklas-

serna, vilka ha visat sig vara obrukbara genom sin oformlighet eller bristande överskådlighet.

Tertium datur. En tredje utväg synes oss stå öppen vid vissa tillfällen (men icke alltid) i den riktning som vi här och där (se åvan, sid. 5 och 60) ha påpekat: nämligen att vissa psalmtäxter, tillhöriga obrukbara meterklasser, omarbetas för anpassning till bättre meterklasser, d. v. s. sådana med kända, goda och sångbara melodier.

Vi kunna icke tänka oss, att den handräckning som vi med detta vårt arbete ha givit åt Kommitterade — vilkendera av de påpekade riktningarna man än må välja — skulle vara utan nytta, och således förgäves erbjuden.

De båda ytterligheterna: att antingen låta nästan allt bli vid det gamla utan något tilläggshäfte, eller ock att vilja (i likhet med Förslaget 1911 och 1914) införa mängder av alldeles nya psalmer och schemata, utan att taga vederbörlig hänsyn till deras sångbarhet (eller att betunga församlingen på en gång med nya meterklasser och med därtill satta okända melodier), — dessa ytterligheter må man väl slippa att befara av den förstärkta Kommittéen av 1916.

Pr. N. och *Fr. W.*

*De med * försedda säljas för halva priset under året 1916.*

PREBEN NODERMANN:* **Studier i Svensk Hymnologi, 139 + 191 + 42 s.
Sydsv. Bok- och Musikförl., Lund 1911. Pris 10 kr.

NODERMANN och WULFF:* **Ny svensk Koralbok, 319 s.
Sydsv. Bok- och Musikförl., Lund 1911. Pris 7 kr. (bunden).

FR. WULFF:* **Hvad tänker ***Församlingen*** **om psalmboksfrågan?** 52 s.
Gleerupska Univ.-Bokhandeln, Lund 1893. Pris 1 kr.

***Om värsbildning.**
Gleerup, Lund 1896. Pris 3 kr.

Dantes ***Vita Nova*** **i svensk dräkt,** 188 s.
Geber, Stockholm 1898. Pris 3 kr. 25 öre.

En svensk Petrarca-Bok, 587 s.
Norstedt & Söner, Stockholm 1905—06. Pris 10 kr.

Något om Koralboken av 1911. Svaromål och klagomål.
Särtryck ur Sydsv. Dagbl. Sn., Febr. 1912. Pris 30 öre.

Ur Giacomo Leopardis liv och diktning, 347 s.
Bonnier, Stockholm 1913. Pris 7 kr. 50 öre.

Om undanhållna ords behandling i svensk sats, 48 s.
Gleerup, Lund 1914. Pris 1 kr.

Rytmer och Rim, 107 s. (Dikter).
Gleerup, Lund 1915. Pris 3 kr. 50 öre.

Det senast (1914) reviderade Psalmboksförslaget. Jämte en utredning av Pr. Nodermann: En grundprincip för en praktiskt brukbar psalm- och koralbok.
Lund 1915, Sydsv. Bok- och Musikförl. Pris 75 öre.

LYTTKENS och WULFF: **Svensk ordlista** (uttal, gällande rättskrivning, språkskötsel), 456 s.
Gleerup, Lund 1911. Pris 5 kr. 50 öre.

LUND 1916
CARL BLOMS BOKTRYCKERI

UNIVERSITY OF CHICAGO
57 884 810